UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

1 päivänä heinäkuuta 2010 *

Yhdistetyissä asioissa T-568/08 ja T-573/08,

Métropole télévision (M6), kotipaikka Neuilly-sur-Seine (Ranska), edustajinaan asianajajat O. Freget, N. Chahid-Nouraï, R. Lazerges ja M. Potel, ja

Télévision française 1 SA (TF1), kotipaikka Boulogne-Billancourt (Ranska), edustajinaan asianajajat J.-P. Hordies ja C. Smits,

kantajina,

joita tukee

Canal +, kotipaikka Issy-les-Moulineaux (Ranska), edustajanaan asianajaja E. Guillaume,

väliintulijana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään B. Stromsky ja B. Martenczuk,

vastaajana,

jota tukevat

Ranskan tasavalta, asiamiehinään aluksi G. de Bergues ja A.-L. Vendrolini, sittemmin de Bergues ja L. Butel, ja

France Télévisions, kotipaikka Pariisi (Ranska), edustajinaan asianajajat J.-P. Gunther, D. Tayar, A. Giraud ja S. Snoeck,

väliintulijoina,

joissa on kyse vaatimuksista kumota 16.7.2008 tehty komission päätös K(2008) 3506 lopullinen, joka koskee Ranskan tasavallan suunnitelmaa myöntää 150 miljoonan euron pääomasijoitus France Télévisions SA:lle, ja pyynnöistä, jotka koskevat komission velvoittamista aloittamaan muodollinen tutkintamenettely,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras (esittelevä tuomari) sekä tuomarit M. Prek ja V. M. Ciucă,

kirjaaja: hallintovirkamies T. Weiler,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.3.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 EY 16 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Ottaen huomioon yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen tärkeän aseman unionin yhteisten arvojen joukossa ja niiden merkityksen sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden edistämisessä yhteisö ja jäsenvaltiot huolehtivat kukin toimivaltansa mukaisesti ja tämän sopimuksen soveltamisalalla siitä, että tällaiset palvelut toimivat sellaisin perustein ja edellytyksin, että ne voivat täyttää tehtävänsä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta [EY] 73, [EY] 86 ja [EY] 87 artiklan soveltamista.”

2 EY 86 artiklan 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Yrityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, sekä fiskaalisiin monopoleihin sovelletaan tämän sopimuksen määräyksiä ja varsinkin

kilpailusääntöjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä. Kaupan kehitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa yhteisön etujen kanssa."

3 EY 87 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan."

4 EY 311 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Tähän sopimukseen jäsenvaltioiden yhteisellä sopimuksella liitetyt pöytäkirjat ovat erottamaton osa tätä sopimusta."

5 Pöytäkirjassa jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta (EYVL 1997, C 340, s. 109; jäljempänä Amsterdamin pöytäkirja), joka liitettiin EY:n perustamissopimuksen liitteeksi Amsterdamin sopimuksella, määrätään seuraavaa:

”[Jäsenvaltiot] katsovat, että jäsenvaltioiden julkinen yleisradiotoiminta liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus, [ja ne] ovat sopineet seuraavista tulkitsevista määräyksistä, jotka liitetään [EY:n] perustamissopimukseen:

[EY:n] perustamissopimuksen määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa rahoittaa julkista yleisradiotoimintaa, siinä määrin kuin rahoitus myönnetään yleisradioyritykselle kunkin jäsenvaltion antaman, määrittelemän ja järjestämän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi, ja siinä määrin kuin rahoitus ei vaikuta yhteisön kauppa- ja kilpailuolosuhteisiin sellaisessa laajuudessa, että se olisi yleisen edun vastaista, kun samalla otetaan huomioon tällaisen julkisen palvelun tehtävän toteuttaminen.”

6 Komissio julkaisi 15.11.2001 tiedonannon valtiontukisääntöjen soveltamisesta julkiseen yleisradiotoimintaan (EYVL C 320, s. 5; jäljempänä yleisradiotoiminnasta annettu tiedonanto), jossa se esitti periaatteet, joita se aikoo noudattaa soveltaessaan EY 87 artiklaa ja EY 86 artiklan 2 kohtaa julkisille yleisradioyhtiöille myönnettyyn valtion rahoitukseen.

Tosiseikat

7 France Télévisions on ranskalainen julkinen yhtiö, joka on perustettu viestinnän vapaudesta 30.9.1986 annetun lain nro 86-1067 (loi nº 86-1067, du 30 septembre 1986, relative à la liberté de communication; JORF nro 177, 2.8.2000, s. 11903) muuttamisesta 1.8.2000 annetulla Ranskan lailla nro 2000-719; France Télévisions omistaa julkisen palvelun France 2-, France 3-, France 4- ja France 5- ja France Ô -kanavat sekä Ranskan merentakaisten alueiden verkoston (RFO, Réseau France Outre-mer), johon kuuluvat ohjelmia Ranskan merentakaisissa departementeissa ja merentakaisilla alueilla lähettävät julkiset televisio- ja radio-ohjelmien lähettäjät.

8 Ranskan tasavallan presidentin ilmoitettua 8.1.2008, että julkisen yhtiön televisiokanavilla esitetyt mainokset poistetaan tietyn ajan kuluttua, Ranskan tasavalta ilmoitti 11.6.2008 komissiolle suunnitelmastaan tehdä 150 miljoonan euron suuruinen pääomasijoitus France Télévisionsiin.

9 Komissio pyysi 18.6.2008 Ranskan tasavallalta lisätietoja, jotka toimitettiin sille 26.6.2008 päivätyllä kirjeellä.

10 Komissio teki 16.7.2008 päätöksen K(2008) 3506 lopullinen, joka koskee Ranskan tasavallan suunnitelmaa myöntää 150 miljoonan euron suuruinen pääomasijoitus France Télévisionsille (jäljempänä riidanalainen päätös). Tästä päätöksestä julkaistiin 23.9.2008 lyhyt tiedonanto Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL C 242, s. 2).

11 Komissio on riidanalaisessa päätöksessä korostanut, että ilmoitettu toimenpide sijoittuu France Télévisionsin julkista rahoitusta koskevaan yleiseen asiayhteyteen, jota on jo tarkasteltu valtiontuesta, jonka Ranska on toteuttanut France 2:n ja France

3:n hyväksi, 10.12.2003 tehdyssä komission päätöksessä 2004/838/EY (EUVL 2004, L 361, s. 21; jäljempänä 10.12.2003 tehty päätös) ja France Télévisionsille myönnetystä tuesta 20.4.2005 tehdyssä komission päätöksessä K(2005) 1166 lopullinen [tuki E 10/2005 (ex C 60/1999) – Ranska, Televisiolupamaksu], josta julkaistiin lyhyt tiedonanto Euroopan unionin virallisessa lehdessä 30.9.2005 (C 240, s. 20) (jäljempänä 20.4.2005 tehty päätös); komission mukaan kyseessä oleva toimenpide eroaa kuitenkin mainittujen päätösten kohteena olevista toimenpiteistä (riidanalaisen päätöksen kolmas perustelukappale).

12 Ilmoitettua toimenpidettä koskevassa arvioinnissaan komissio on ensin todennut, että tukitoimenpiteessä täyttyvät valtiontuen edellytykset, jotka koskevat valtion toimenpidettä tai valtion varojen käyttöä, vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, edun saamista ja vaikutusta kilpailuun tai sen uhkaa (riidanalaisen päätöksen 13–33 perustelukappale); sen jälkeen komissio on tutkinut, soveltuuko valtiontuki yhteismarkkinoille EY 86 artiklan 2 kohdan nojalla (riidanalaisen päätöksen 34–50 perustelukappale).

13 Todettuaan aluksi, että France Télévisionsin julkisen palvelun tehtävän määrittelyä, valtuutusta ja valvontaa koskeva edellytys täyttyy (riidanalaisen päätöksen 36–42 perustelukappale), komissio on tutkinut oikeasuhteisuutta koskevan edellytyksen (riidanalaisen päätöksen 43–49 perustelukappale).

14 Komissio on tältä osin korostanut, että France Télévisionsin tarjoaman julkisen palvelun rahoitus perustui yleisradiotoiminnasta annetussa tiedonannossa tarkoitettuun sekajärjestelmään, koska järjestelmään sisältyy sekä valtion varoja että kaupallisista toiminnoista saatavia tuloja; komissio on myös korostanut, että kyseisessä tiedonannossa muistutettiin jäsenvaltioiden periaatteellisesta vapaudesta valita julkisen palvelun velvoitteiden rahoituskeinot ja käytettiin lähtökohtana periaatetta, jonka mukaan valtion rahoitus on tavallisesti tässä tarkoituksessa tarpeen, kunhan valtiontuki ei

ylitä julkisen palvelun tehtävien täyttämisestä aiheutuvia nettokustannuksia. Arvioinnissa otetaan huomioon myös muut julkisen palvelun tehtävistä saadut suorat tai välilliset tulot (riidanalaisen päätöksen 43 perustelukappale).

15 Komissio on todennut, että ilmoitettu valtiontuki, ”joka aiotaan toteuttaa 150 miljoonan euron pääomasijoituksena, ylittää vain noin – – miljoonalla eurolla jo havaitun – – miljoonan euron eron tammi–kesäkuussa 2008 saatujen mainostulojen ja tammi–kesäkuussa 2007 saatujen mainostulojen välillä”. Komissio on todennut lisäksi, että ”kun hallituksen tahto poistaa mainonta julkisilta kanavilta vahvistui, tämän pyrkimyksen eteenpäin vieminen vaikutt[i] riittävän todennäköiseltä vastatakseen toimijan laatimaa arviota, joka on saanut Ranskan viranomaisten hyväksynnän ja jonka mukaan tulonmenetys koko vuoden 2008 osalta on – – miljoonaa euroa” (riidanalaisen päätöksen 45 perustelukappale).

16 Komissio on todennut, että ”tässä yhteydessä France Télévisionsin julkisen palvelun velvoitteiden ja muiden rahoituslähteiden määrittely säily[i] ennallaan mutta kustannukset o[li]vat Ranskan viranomaisten mukaan kohonneet noin – – miljoonaa euroa, koska ohjelmia on jouduttu lisäämään mainosten poistamisen vuoksi”; komissio on myös katsonut, että ”mainostulojen supistuminen – – miljoonalla eurolla voi supistaa samassa suhteessa kaupallisista toiminnoista saatavaa nettovoittoa korottamalla siten automaattisesti vastaavasti julkisen palvelun toiminnan nettokustannusta, joka lisäksi suurenee – – miljoonalla eurolla ohjelmien lisäämistarpeen vuoksi” (riidanalaisen päätöksen 46 perustelukappale).

17 Komissio on katsonut, että ”näin ollen julkisista varoista maksettu 150 miljoonan euron suuruinen pääomasijoitus ei voi[nut] ylittää julkisen palvelun nettokustannuksen muutoksia, jotka johtu[i]vat vuoden 2008 mainostulojen kehityksestä ja ohjelmien lisäämistarpeesta”, ja että ”sen vuoksi pääomasijoitus ei todennäköisesti kasvata

julkisen palvelun tehtävien täyttämisestä aiheutuvista kustannuksista maksettavaa korvausta liian suureksi" (riidanalaisen päätöksen 47 perustelukappale).

18 Viitaten sitoumuksiin, jotka Ranskan tasavalta on antanut 20.4.2005 tehdyssä päätöksessä tarkasteltujen France Télévisionsin muiden rahoitustoimenpiteiden yhteydessä (riidanalaisen päätöksen 12 perustelukappale), komissio on korostanut, että "myönnettäessä France Télévisionsille uusia julkisia varoja [oli] joka tapauksessa noudatettava Ranskan tasavallan antamaa ja sen laeissa ja asetuksissa esitettyä sitoumusta siitä, että julkisista varoista maksettava rahoitustuki ei johda julkisen palvelun nettokustannusten liian suuriin korvauksiin – –" (riidanalaisen päätöksen 48 perustelukappale).

19 Komissio on todennut, että "Ranskan viranomaiset ovat tämän menettelyn yhteydessä vahvistaneet [sille], – – että kyseisiä säännöksiä sovelletaan", ja että "viranomaiset sitoutu[ivat] soveltamaan niitä suunniteltuun pääomasijoitukseen, jotta se kohdennetaan France Télévisionsin julkisen palvelun velvoitteista aiheutuviin menoihin". Komissio on lisäksi todennut, että "[mainitut] viranomaiset o[livat] siis sitoutuneet varmistamaan, että näin tapahtuu, ja raportoimaan asiasta [komissiolle] – – viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tilikauden 2008 tilinpäätöksestä", ja korostanut, että "France Télévisionsin mainostulojen todellinen kehitys koko vuoden 2008 osalta sekä julkisen palvelun kustannusta mahdollisesti rasittavat ohjelmakulut on siis otettava huomioon" (riidanalaisen päätöksen 49 perustelukappale).

20 Edellä esitetyn perusteella komissio on päättänyt [EY 88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) mukaisesti olla vastustamatta ilmoitettua toimenpidettä, koska kyseessä on tuki, joka on EY 86 artiklan 2 kohdan nojalla yhteensoveltuva perustamissopimuksen kanssa; komissio on myös päättänyt, että Ranskan tasavallan

on laadittava sille kolmen kuukauden kuluttua tilikauden 2008 tilinpäätöksestä selvitys siitä, että tämä tuki on todellakin kohdennettu France Télévisionsin julkisen palvelun velvoitteiden rahoittamiseen (riidanalaisen päätöksen otsikko ”5. Päätös”).

Oikeudenkäyntimenettely ja osapuolten vaatimukset

21 Kantajat, Métropole télévision (M6) ja Télévision française 1 SA (TF1), ovat nostaneet tämän kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 17.12.2008 toimitetuilla kannekirjelmillä.

22 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 6.5.2009 antamilla kahdella määräyksellä Canal + hyväksyttiin väliintulijaksi tukemaan M6:n vaatimuksia asiassa T-568/08 ja TF1:n vaatimuksia asiassa T-573/08.

23 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 22.6.2009 antamilla neljällä määräyksellä Ranskan tasavalta ja France Télévisions hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan komission vaatimuksia asioissa T-568/08 ja T-573/08.

24 Unionin yleisen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 2.2.2010 antamalla määräyksellä nyt käsiteltävänä olevat asiat on yhdistetty suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

25 Canal + on ilmoittanut 8.3.2010 päivätyllä kirjeellä unionin yleiselle tuomioistuimelle, että se ei aio käyttää puheenvuoroa 10.3.2010 pidettävässä istunnossa.

26 M6 vaatii asiassa T-568/08 Canal +:n tukemana – paitsi oikeudenkäyntikulujen osalta – että unionin yleinen tuomioistuin

– ottaa kanteen tutkittavaksi ja toteaa sen perustelluksi

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– määrää muodollisen tutkintamenettelyn aloitettavaksi

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

27 TF1 vaatii asiassa T-573/08 Canal +:n tukemana – paitsi oikeudenkäyntikulujen osalta –, että unionin yleinen tuomioistuin

– ottaa kanteen tutkittavaksi ja toteaa sen perustelluksi

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– määrää muodollisen tutkintamenettelyn aloitettavaksi

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

28 Komissio vaatii asiassa T-568/08 ja asiassa T-573/08 Ranskan tasavallan ja France Télévisionsin tukemana, että unionin yleinen tuomioistuin

– jättää kanteen osittain tutkimatta ja toteaa sen osittain perusteettomaksi

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

29 Istunnossa, joka pidettiin 10.3.2010, kantajat luopuivat kolmannesta vaatimuksestaan, joka koskee määräystä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta, mikä kirjattiin istuntopöytäkirjaan.

Oikeudellinen arviointi

30 M6 vetoaa kolmeen kumoamisperusteeseen, jotka koskevat ensinnäkin menettelyllisten oikeuksien loukkaamista, toiseksi komission tietojen puutteellisuutta ja kolmanneksi perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä. TF1 vetoaa kahteen kumoamisperusteeseen, jotka koskevat ensinnäkin muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisvelvollisuuden laiminlyöntiä, kun kyse on vakavista vaikeuksista, ja toiseksi perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä.

31 On katsottava, että M6:n ensimmäinen kumoamisperuste, jonka tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä komissio on epäillyt unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan perusteella, on otettava tutkittavaksi. Tätä M6:n esittämää ensimmäistä kumoamisperustetta on nimittäin tarkasteltava yhdessä sen esittämän toisen kumoamisperusteen kanssa, joka koskee TF1:n esittämän ensimmäisen kumoamisperusteen tavoin lähinnä riidanalaisen päätöksen kumoamista niiden vakavien vaikeuksien perusteella, jotka olisivat vaatineet muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista.

32 Näin ollen nyt käsiteltävänä olevien kanteiden tutkiminen on aloitettava M6:n esittämistä ensimmäisestä ja toisesta kumoamisperusteesta, joita tarkastellaan yhdessä, sekä TF1:n esittämästä ensimmäisestä kumoamisperusteesta.

M6:n ensimmäinen ja toinen kanneperuste, yhdessä tarkasteltuina, ja TF1:n ensimmäinen kanneperuste, jotka koskevat pääosin laiminlyöntiä aloittaa muodollinen tutkintamenettely silloin, kun on kyse vakavista vaikeuksista

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

33 Kantajat väittävät Canal +:n tukemana, että riidanalaisessa päätöksessä on joitakin virheellisyyksiä ja epätarkkuuksia, jotka osoittavat, että komissio ei ole hankkinut riittävästi tietoja niistä konkreettisista taloudellisista ja oikeudellisista olosuhteista, jotka ovat aiheuttaneet France Télévisionsin mainostulojen menetyksen, eikä tutkinut niitä riittävästi. Komissio ei siis kantajien mielestä ole kyennyt toteamaan niiden vakavien vaikeuksien olemassaoloa, jotka olisivat vaatineet muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisen.

34 Kantajien mielestä virheellisyyksiä ja epätarkkuuksia esiintyy ensinnäkin niissä komission arvioinneissa, joiden mukaan ”8.1.2008 annettu ilmoitus ja vahvistus siitä, että mainonta lopetetaan tietyn ajan kuluttua, [ovat] vaikuttaneet välittömästi France Télévisionsin rahoitukseen” (riidanalaisen päätöksen yhdeksäs perustelukappale), kun taas kantajien mukaan France Télévisionsin mainostulojen menetys johtuu France Télévisionsin uusista yleisistä myyntiehdoista, jotka hyväksyessään kyseinen yleisradioyhtiö teki strategisen virheen. TF1 esittää toisena syynä France Télévisionsin mainostulojen vähenemiseen mainosajan myyntimarkkinoiden tilanteen, joka Ranskassa vallitsi jo ennen presidentin 8.1.2008 antamaa ilmoitusta ja joka oli TF1:n mukaan ollut komission tiedossa.

35 Koska komissio on arvioinut väärin France Télévisionsin mainostulojen vähenemisen syyn, se ei kantajien mielestä voinut todeta, että väheneminen johtui tosiasiallisesti virheestä, jonka France Télévisionsin johto teki liiketoimintapolitiikan äkillisen muutoksen yhteydessä, jolloin komissio olisi voinut päätyä katsomaan, että riidanalainen pääomasijoitus oli todellisuudessa peiteltyä toimintatukea, jonka tarkoituksena oli vapauttaa France Télévisions niistä kustannuksista, jotka sen olisi tavallisesti pitänyt maksaa juoksevassa hallinnossaan tai tavanomaisten toimintojensa yhteydessä; tällainen tuki voidaan kantajien mielestä hyväksyä ainoastaan poikkeuksellisissa oloissa.

36 Toiseksi komissio ei kantajien mielestä ole voinut perustellusti katsoa, erittelemättä tarkemmin käsiteltävänä olevaan asiaan liittyviä tuottoja ja kuluja, että mainostulojen vajaus lisää ”automaattisesti” julkisen palvelun nettokustannusta (riidanalaisen päätöksen 46 perustelukappale). Tältä osin vedotaan yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 49 kohdan viimeiseen virkkeeseen.

37 Kolmanneksi kantajat suhtautuvat epäillen riidanalaisen päätöksen neljännessä perustelukappaleessa esitettyyn komission väitteeseen, jonka mukaan ”lisäämällä konsernin kassavaroja pääomasijoituksen on määrä mahdollistaa julkisen palvelun tehtävien täyttämisen edellyttämät investoinnit, sillä tehtävien moitteeton hoitaminen on Ranskan viranomaisten mukaan vaikeutunut”; kantajien mielestä on nimittäin kyseenalaista, voiko yksin se, että France Télévisions menetti vuoden 2008 alkupuoliskolla 37 prosenttia mainostuloistaan, joiden osuus sen tuloista oli 28 prosenttia, vaikeuttaa kyseisen yrityksen rahoitusasemaa niin paljon, että sen oli vaikea hoitaa moitteettomasti julkisen palvelun tehtäväänsä vuonna 2008.

38 Neljänneksi komissio on (riidanalaisen päätöksen yhdeksännessä perustelukappaleessa) väittänyt, että France Télévisionsin kilpailijat ”muuttivat asteittain kaupallista tarjontaansa napatakseen mainostajia tarjoamalla mainostilaa ja hintaetuja vuodelle 2009, mikäli osa France Télévisionsin liiketoiminnan määrästä siirretään niille jo

vuonna 2008", vaikka kantajat eivät omasta mielestään ole suinkaan muuttaneet kaupallista tarjontaansa edellä esitetyin ehdoin.

39 Viidenneksi komissio ei kantajien mielestä ole selvittänyt ilmoitetun pääomasijoituksen lopullista käyttötarkoitusta. Kantajien mukaan komissio väittää siis olevansa itse tietämätön lopullisesta käyttötarkoituksesta todetessaan, että "[France Télévisionsin] käyttöön annetuilla uusilla varoilla olisi yleensä lisättävä konsernin kassavaroja varaamatta niitä muodollisesti tiettyyn tarkoitukseen". Tällainen toiminta ei kantajien mukaan vastaa komission tavanomaista valvontavallan käyttöä. Niiden mielestä komissio ei olisi saanut tyytyä Ranskan hallituksen vakuutuksiin vaan sen olisi pitänyt selvittää, onko myönnetty tuki todellakin suhteellisuusperiaatteen vaatimusten mukainen. Kantajat katsovat, että toimintatukia ovat tuet, jotka on myönnetty mainoskampanjoihin ja markkinatutkimuksiin, joiden tarkoituksena on pitää kaupan yrityksen tuotteita.

40 Kantajat katsovat vielä, että komissiolla ei ole ollut käytössään kaikkia tarvittavia tietoja tutkiakseen ilmoitetun pääomasijoituksen moitteettomasti, eikä se ole varmistanut, että ne tiedot, joita se on saanut France Télévisionsin mainostulojen menetyksen syistä, ovat luotettavia, minkä vuoksi se ei ole ollut tietoinen niistä vakavista arviointivaikeuksista, joiden olisi pitänyt johtaa muodollisen tutkintamenettelyn aloittamiseen.

41 Lopuksi kantajat katsovat, että se, että arviointi tuesta ja sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille kesti ainoastaan kolme viikkoa eli poikkeuksellisen lyhyen ajan, ja se, että komissio on ollut yhteydessä Ranskan viranomaisiin ainoastaan yhden kerran, antaa aiheen epäillä, että komissio on yrittänyt hyötyä alustavan menettelyn vähäisestä avoimuudesta siirtääkseen nopeasti syrjään tai jättääkseen huomiotta ne vakavat vaikeudet, joiden olisi pitänyt riittää perusteeksi muodollisen tutkintamenettelyn aloittamiselle. Komissio ei kantajien mielestä ole noudattanut kontradiktorista periaatetta, koska se ei ole kuullut osapuolia.

42 TF1 vastaa siihen komission väitteeseen, jonka mukaan riidanalaisessa päätöksessä esitettyä arviota tulojen vähenemisen laajuudesta ja ohjelmakustannusten kohoamisesta ei ole riitautettu, että niiden riitauttaminen olisi jätetty tutkimatta, koska se koskee arviota ilmoitetun tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille ja olisi siten ylittänyt TF1:n kanteen rajat, sillä sen kanne koskee vain menettelyllisten oikeuksien turvaamista. Kanteen varsinaisena tarkoituksena ei ole TF1:n mielestä kyseenalaistaa riidanalaisessa päätöksessä esitettyjä komission arvioita vaan osoittaa, että ne seikat, joiden perusteella arviointeihin on päädytty, ovat virheellisiä ja ne on hyväksytty sellaisinaan ilman tarkistuksia, minkä vuoksi komission suorittama tutkinta on TF1:n mielestä riittämätön ja puutteellinen.

43 Komissio kiistää Ranskan tasavallan ja France Télévisionsin tukemana kantajien väitteet.

44 Komissio korostaa ensinnäkin sen kantajien väitteen osalta, jonka mukaan riidanalainen päätös perustuu aineellisiin virheellisyyksiin ja puutteellisiin tietoihin, että tällainen väite voidaan hyväksyä vain, jos riidanalainen päätös todellakin sisältää tällaisia virheellisyyksiä tai perustuu tällaisiin puutteellisiin tietoihin, jos komission oli täytynyt olla tietoinen näistä virheellisyyksistä tai puutteellisuuksista ja jos ne olivat ratkaisevia sen arvioidessa, soveltuuko tuki yhteismarkkinoille.

45 Väitteestä, jonka mukaan riidanalainen päätös on aineellisesti virheellinen France Télévisionsin mainostulojen menetysten syyn osalta, komissio katsoo ensinnäkin, että riidanalaisen päätöksen tulkinnan kannalta ratkaisevia eivät ole menetysten syy tai syyt vaan menetysten laajuus sekä ylimääräisten ohjelmakustannusten kohoaminen.

46 Kantajat eivät nimittäin komission mielestä riitauta France Télévisionsin mainostulojen menetysten laajuutta eivätkä ylimääräisten ohjelmakustannusten kohoamista vuonna 2008, eivätkä ne myöskään väitä, että komission olisi pitänyt suhtautua epäillen näihin seikkoihin.

47 Kantajat keskittyvät komission mukaan väitteissään seikkoihin, jotka ovat oikeastaan komission päättelyn rakenteen kannalta toisarvoisia, sillä päättely perustuu riidanalaisen päätöksen 45 perustelukappaleessa pääasiallisesti välipäätelmään, joka koskee kyseisen päätöksen kymmenettä perustelukappaletta, jota kantajat eivät ole kyseenalaistaneet. Komission mielestä kantajat tarkastelevat lisäksi näitä seikkoja irrallaan, vaikka muut riidanalaisen päätöksen kohdat vaikuttavat niihin.

48 Komissio ei ole mielestään väittänyt, että yksin 8.1.2008 annettu ilmoitus selittäisi kokonaan mainostulojen vähenemisen, eikä sulkenut pois mahdollisuutta, että vähenemiseen voi olla muitakin syitä. Sen mukaan kyseinen ilmoitus saattoi kieltämättä saada mainostajat kääntymään muiden palveluntarjoajien puoleen mainostensa lähettämiseksi. Komissio lisää täysin toissijaisesti, että kantajien väitteet eivät osoita mainostulojen menetyksen johtuneen pääasiallisesti kyseisestä ilmoituksesta riippumattomista syistä.

49 Lopuksi komissio korostaa, että kuten riidanalaisessa päätöksessä olevat viittaukset 10.12.2003 ja 20.4.2005 tehtyihin päätöksiin osoittavat, se ei suinkaan ole jättänyt arvioimatta saamiaan tietoja niiden asiayhteydessä, vaikka TF1 niin väittääkin.

50 Komission mielestä kantajien väite siitä, että mainostulojen menetysten syistä olisi tarvittu täydelliset tiedot, koska France Télévisionsin mainostoiminnan johdon tekemien virheiden korjaamiseksi ei olisi saanut myöntää toimintatukea, tai että

tällaisista virheistä olisi määrättävä seuraamuksia olemalla antamatta julkiselle palvelulle kuitenkin tarpeellisten mainostulojen korvaamiseksi käyttöön vaihtoehtoisia julkisia varoja, perustuu riidanalaisen päätöksen ja yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon virheelliseen tulkintaan. Komissio toteaa, että EY 86 artiklan 2 kohdassa sallitaan julkisen palvelun toimintakustannusten korvaaminen ja että yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon mukaan komission on varmistettava, että julkinen rahoitus on oikeassa suhteessa kustannuksiin, ja estettävä liian suuret korvaukset, kuten komissio on nyt käsiteltävänä olevassa asiassa mielestään tehnytkin. Yleisradiotoiminnasta annetussa tiedonannossa ei komission mukaan varattu valtiontukia yksinomaan hyvin johdetuille yrityksille. Komissio katsoo, että jopa silloin, kun julkisen palvelun rahoitustarve johtuu johdon virheistä, rahoitustarve voi antaa aiheen valtiontuen myöntämiseen, mikäli julkisen palvelun nettokustannuksesta ei makseta liian suurta korvausta ja kaikkia muita yleisradiotoiminnasta annetussa tiedonannossa asetettuja edellytyksiä noudatetaan. Tämän vuoksi komissiolla ei ollut mielestään syytä pitää saamiaan tietoja riittämättöminä sen arvioimiseksi, soveltuuko tuki yhteismarkkinoille.

51 Toiseksi väitteestä, jonka mukaan komissio ei ole voinut perustellusti katsoa, erittelemättä tarkemmin käsiteltävänä olevaan asiaan liittyviä tuottoja ja kuluja, että mainostulojen vajaus lisää ”automaattisesti” vastaavasti julkisen palvelun nettokustannusta (riidanalaisen päätöksen 46 perustelukappale), komissio korostaa, että France Télévisionsin kaupallisista toiminnoista saatavan nettovoiton kehitys oli lyhyellä aikavälillä suoraan riippuvainen mainostulojen kehityksestä ja että mikään ei antanut aihetta olettaa, että kaupallisten toimintojen kustannukset voisivat vaihdella merkittävästi riidanalaisessa päätöksessä tarkastellun vuoden 2008 osalta. Näin ollen komissio on mielestään ollut oikeassa todetessaan, että kaupallisten tulojen väheneminen oli omiaan supistamaan samassa suhteessa kaupallisista toiminnoista saatavaa nettovoittoa ja lisäämään ”automaattisesti” julkisen palvelun toimintojen nettokustannusta. Komissio on siis mielestään määrittänyt kyseiset kustannukset ja kulut ennakkoarvioinnin yhteydessä sulkematta pois mahdollista jälkiarviointia, kuten riidanalaisen päätöksen 49 perustelukappale osoittaa.

52 Kolmanneksi komission virheelliseksi väitetystä toteamuksesta siitä, että pääomasijoitus oli ollut tarpeen, jotta France Télévisions olisi voinut ryhtyä tekemään julkisen palvelun tehtävänsä täyttämiseksi tarvitsemiaan investointeja, koska tehtävän moitteeton hoitaminen oli Ranskan viranomaisten mukaan vaikeutunut, komissio huomauttaa, että kantajat eivät ole riitauttaneet sitä, että France Télévisionsin arvioitu mainostulojen menetys vuonna 2008 oli yhteensä noin 5 prosenttia sen liikevaihdosta, tai sitä, että France Télévisionsin ohjelmakustannukset kasvoivat mainosten poistamisen vuoksi.

53 Mainostulojen väheneminen ja uudet ohjelmakustannukset olisivat kuitenkin komission mukaan suurentaneet ”automaattisesti” julkisen palvelun nettokustannuksia yli 300 miljoonalla eurolla eli paljon enemmän kuin ilmoitetun pääomasijoituksen määrällä, mikäli vuoden kuutena ensimmäisenä kuukautena havaittu kehitys jatkuisi.

54 Tällainen tilanne olisi ollut komission mielestä selvästi ongelmallinen varsinkin, kun otetaan huomioon, että Ranskan tasavalta oli sitoutunut välttämään sen, että julkisista varoista maksetut pääomasijoitukset johtavat julkisen palvelun nettokustannusten liian suuriin korvauksiin, ja siksi kaikki viittasi komission mukaan siihen, että France Télévisions ei kyennyt ainoastaan valtiolta saamiensa varoin ja ilman ilmoitettua pääomasijoitusta vastaamaan julkisen palvelun nettokustannusten kasvusta. TF1 ei siis komission mukaan voi väittää perusteettomasti, että tällainen tilanne ei ollut omiaan heikentämään France Télévisionsin rahoitusasemaa niin paljon, että julkisen palvelun tehtävän moitteeton suorittaminen vaikeutui jo vuonna 2008.

55 Neljänneksi komission virheelliseksi väitetystä toteamuksesta siitä, että France Télévisionsin kilpailijat muuttivat asteittain kaupallista tarjontaansa napatakseen tämän mainostajat tarjoamalla edullisia ehtoja vuodelle 2009, mikäli osa France Télévisionsin liiketoiminnan määrästä siirretään niille jo vuonna 2008, komissio toteaa saaneensa tiedon tällaisesta menettelystä erään kilpailevan yhtiön konsulteilta

kokouksessa, joka pidettiin 29.5.2008 eli ennen kuin ilmoitus kyseessä olevasta tukihankkeesta tehtiin.

56 Komissio toteaa, että tällainen menettely johtuu ”terveen järjen käytöstä” ja että se on suhtautunut menettelyyn joka tapauksessa varovaisesti ja laatinut siitä ainoastaan toissijaisen ja ylimääräisen osan perusteluihinsa. Mainostulojen vähenemisen laajuutta koskevat huomautukset pitävät siis komission mielestä edelleen paikkansa, vaikka ei täysin osoitettaisikaan toteen, että France Télévisionsin kilpailijat muuttivat tarjouksiaan sen markkinaosuuksien nappaamiseksi. Komissio korostaa, että tähän tietoon ei ole siis ollut tarpeen soveltaa kontradiktorista periaatetta ja että koska M6:n tämän osalta esittämä väite ei koske komission päättelyn keskeistä osaa, se ei voi johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen.

57 Viidenneksi väitteestä, joka koskee ilmoitetun pääomasijoituksen käyttötarkoitusta koskevien tietojen puutteellisuutta, mikä muka aiheuttaa vaaran siitä, että julkisen palvelun piiriin kuulumattomille toiminnoille sallitaan toimintatuen myöntäminen, komissio korostaa, että kyseisen pääomasijoituksen määrä (150 miljoonaa euroa) oli jo alkujaan paljon pienempi kuin mainostulojen arvioitu menetys ja vuoden 2008 ohjelmakustannusten kohoaminen (300 miljoonaa euroa) ja että Ranskan tasavalta oli lisäksi antanut sitoumustensa mukaisesti säännöksiä sen välttämiseksi, että julkisista varoista myönnetyt pääomasijoitukset kasvattavat julkisen palvelun nettokustannuksista maksettavat korvaukset liian suuriksi. Tarkasteltavaa tukea ei komission mielestä myöskään myönnetty mainoskampanjoita ja markkinatutkimuksia varten vaan julkisen palvelun nettokustannusten korvaamiseksi.

58 Niiden kantajien väitteiden osalta, jotka perustuvat alustavan tutkintamenettelyn kestoon ja olosuhteisiin, komissio huomauttaa, että menettelyn lyhyt kesto ei itsessään ole merkki vakavista vaikeuksista vaan pikemminkin osoitus siitä, että jo sinänsä lyhyt

menettely on käyty normaalisti. Komission mukaan asetuksen N:o 659/1999 4 artiklan 5 kohta ei estä sitä antamasta ratkaisuansa alle kahdessa kuukaudessa.

59 Komissio korostaa lopuksi saaneensa tiedon suunnitelluista toimenpiteistä jo paljon aiemmin kuin niistä ilmoitettiin 11.6.2008, sillä lehdistö oli kommentoinut Ranskan hallituksen suunnitelmia jo vuoden 2008 alkupuoliskolla, ja epäviralliset yhteydet Ranskan viranomaisten ja komission välille oli luotu toukokuussa 2008. Komissio on siis mielestään perehtynyt hyvin France Télévisionsin rahoitustilanteeseen, kun otetaan huomioon sen aiemmat päätökset tämän saman julkisen yleisradioyhtiön rahoituksesta. Toimenpiteen tutkinta on komission mukaan kestänyt käytännössä seitsemän viikkoa, joista viisi ilmoituksen jälkeen, eikä tässä ole komission mielestä mitään poikkeavaa. Suunniteltu toimenpide on komission mielestä ollut jokseenkin yksinkertainen, eikä sen analysointia voida väittää monimutkaiseksi.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

60 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 88 artiklan 2 kohdassa määrätty muodollinen tutkintamenettely on välttämätön silloin, kun komissiolla on vakavia vaikeuksia sen arvioimisessa, soveltuuko tuki yhteismarkkinoille. Komissio voi siis pysyttäytyä EY 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa alustavan tutkinnan vaiheessa ja tehdä myönteisen päätöksen vain, jos se on tämän menettelyn päättyessä vakuuttunut siitä, että kyseinen tuki on yhteensoveltuva perustamissopimuksen kanssa. Jos komissio on sitä vastoin tässä alustavassa menettelyssä tullut toisenlaiseen tulokseen tai ei ole kyennyt ratkaisemaan kaikkia tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille koskevaan arviointiin liittyviä vaikeuksia, komissiolla on velvollisuus hankkia kaikki tarpeelliset selvitykset ja aloittaa tätä varten EY 88 artiklan 2 kohdan mukainen menettely (asia 84/82, Saksa v. komissio, tuomio 20.3.1984, Kok., s. 1451, Kok. Ep. VII, s. 545,

13 kohta; asia C-198/91, Cook v. komissio, tuomio 19.5.1993, Kok., s. I-2487, Kok. Ep. XIV, s. I-211, 29 kohta; asia C-225/91, Matra v. komissio, tuomio 15.6.1993, Kok., s. I-3203, Kok. Ep. XIV, s. I-233, 33 kohta ja asia C-431/07 P, Bouygues ja Bouygues Télécom v. komissio, tuomio 2.4.2009, Kok., s. I-2665, 61 kohta; ks. myös asia T-49/93, SIDE v. komissio, tuomio 18.9.1995, Kok., s. II-2501, 58 kohta).

61 Vakavien vaikeuksien käsite on luonteeltaan objektiivinen. Tällaisten vaikeuksien olemassaoloa on arvioitava riidanalaisen toimen tekoon liittyvien olosuhteiden ja toimen sisällön perusteella objektiivisin perustein ottaen huomioon päätöksessä esitettyjen perustelujen lisäksi myös ne seikat, jotka komissiolla oli tiedossaan, kun se totesi riidanalaisten tukien olevan yhteismarkkinoille soveltuvia (edellä 60 kohdassa mainittu asia Bouygues ja Bouygues Télécom v. komissio, tuomion 63 kohta ja edellä 60 kohdassa mainittu asia SIDE v. komissio, tuomion 60 kohta). Tästä seuraa, että unionin yleisen tuomioistuimen harjoittamassa laillisuusvalvonnassa, joka kohdistuu vakavien vaikeuksien olemassaoloon, ei luonnollisestikaan rajoituta tarkastelemaan ainoastaan sitä, onko asiassa tehty ilmeinen arviointivirhe (asia T-73/98, Prayon-Rupel v. komissio, tuomio 15.3.2001, Kok., s. II-867, 47 kohta; ks. vastaavasti edellä 60 kohdassa mainittu asia Cook v. komissio, tuomion 31–38 kohta; edellä 60 kohdassa mainittu asia Matra v. komissio, tuomion 34–39 kohta; edellä 60 kohdassa mainittu asia SIDE v. komissio, tuomion 60–75 kohta ja asia T-11/95, BP Chemicals v. komissio, tuomio 15.9.1998, Kok., s. II-3235, 164–200 kohta).

62 On lisäksi muistutettava, että vaikka valtion toimenpide julkisen palvelun rahoittamiseksi olisi EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, kyseinen toimenpide voidaan kuitenkin katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi, jos se täyttää EY 86 artiklan 2 kohdassa määrätyn poikkeuksen soveltamisedellytykset.

63 Yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 57 kohdassa komissio toteaa julkisen palvelujen tarpeisiin myönnetyn julkisen rahoituksen oikeasuhteisuutta koskevasta testistä seuraavaa: ”Jotta [tämä testi] läpäistäisiin, valtiontuki ei saa ylittää julkisen palvelun tehtävien täyttämisestä aiheutuvia nettokustannuksia. Arvioinnissa otetaan huomioon myös muut julkisen palvelun tehtävistä saadut suorat tai välilliset tulot.” Komissio on lisäksi todennut, että ”tästä syystä nettohyöty, jonka muut toiminnot saavat julkisen palvelun tehtävästä, on otettava huomioon” tuen oikeasuhteisuutta arvioitaessa.

64 Komissio on nyt käsiteltävänä olevassa asiassa todennut, että Ranskan tasavallan ilmoittama 150 miljoonan euron pääomasijoitus ”ei voi ylittää julkisen palvelun nettokustannuksen muutoksia, jotka johtuvat vuoden 2008 mainostulojen kehityksestä ja ohjelmien lisäämistarpeesta” (riidanalaisen päätöksen 47 perustelukappale).

65 On todettava, että komissio on täydellä syyllä voinut esittää tällaisen toteamuksen ja päätellä sen perusteella, että kyseessä olevan toimenpiteen yhteismarkkinoille soveltuvuuden osalta ei esiintynyt EY 86 artiklan 2 kohdan nojalla vakavia vaikeuksia, jotka olisivat luonteeltaan sellaisia, että niiden perusteella oli perusteltua aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdassa määrätty muodollinen tutkintamenettely.

66 On nimittäin huomautettava, että riidanalaisen pääomasijoituksen määrä on huomattavasti pienempi kuin arvio yhteenlasketuista ylimääräisistä nettokustannuksista, jotka ilmenevät riidanalaisen päätöksen 46 perustelukappaleessa olevista luvuista, jotka oli poistettu kyseisen päätöksen julkistetusta versiosta.

67 Ensimmäiseksi on todettava, että kantajat eivät ole kannekirjelmissään esittäneet ainuttakaan väitettä, jolla pyrittäisiin kyseenalaistamaan arvio ylimääräisten nettokustannusten määrästä, eivätkä vaatineet komissiota toimittamaan riidanalaisen päätöksen luottamuksellista versiota tällaista väitettä varten.

68 Kantajat eivät ole edes riitauttaneet sitä seikkaa – joka on kuitenkin peräisin riidanalaisen päätöksen julkaistusta versiosta – että vuoden 2008 osalta menetettyjen mainostulojen ja ohjelmien lisäämistarpeiden arvioitu määrä ylitti ainakin 150 miljoonaa euroa.

69 Komissio on vastineissaan nimenomaisesti korostanut, että kantajat eivät ole näitä seikkoja riitauttaneet, ja todennut, että mainostulojen muutosten ja ohjelmatarpeiden arvioitu määrä, joka ilmenee riidanalaisen päätöksen 46 perustelukappaleessa olevista luvuista, jotka on poistettu kyseisen päätöksen julkisesta versiosta, oli yhteensä yli 300 miljoonaa euroa.

70 Kantajat eivät ole vastauksissaan riitauttaneet tätä 300 miljoonan euron määrää.

71 TF1 on päinvastoin nimenomaisesti myöntänyt, että määrää ei ole riitautettu, ja korostanut, että jos se olisi riitautettu, olisi riitautettu tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille, joten riitauttaminen olisi jätetty tutkimatta, kun on kyse kanteesta, jonka tarkoituksena on, kuten nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, ainoastaan menettelyllisten oikeuksien turvaaminen (ks. edellä 42 kohta).

72 On kuitenkin todettava, että toisin kuin TF1 väittää, esillä olevan kanteen kohde ei olisi estänyt sitä riitauttamasta halutessaan arviota, jonka komissio on esittänyt vuoden 2008 osalta aiheutuneista ylimääräisistä nettokustannuksista. Oikeuskäytännön

mukaan se, että unionin yleinen tuomioistuin ei voi silloin, kun on kyse vakavasta vaikeudesta, korvata komission arviota omallaan, kun otetaan huomioon komission yksinomainen toimivalta arvioida valtiontukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille, ei poista osapuolten oikeutta esittää menettelyllisten oikeuksien turvaamiseksi nostamansa kumoamiskanteen tueksi väitteitä, joilla riitautetaan tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille ja jotka unionin yleisen tuomioistuimen on näin ollen tutkittava ottaen huomioon, onko ilmennyt vakavia vaikeuksia (ks. vastaavasti asia T-158/99, Thermenhotel Stoiser Franz ym. v. komissio, tuomio 13.1.2004, Kok., s. II-1, 91 kohta; asia T-475/04, Bouygues ja Bouygues Télécom v. komissio, tuomio 4.7.2007, Kok., s. II-2097, 93 kohta; asia T-375/03, Fachvereinigung Mineralfaserindustrie v. komissio, tuomio 20.9.2007, 67 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa ja asia T-289/03, BUPA ym. v. komissio, tuomio 12.2.2008, Kok., s. II-81, 333 kohta).

73 Toisin kuin TF1 väittää, se olisi siis halutessaan aivan hyvin voinut riitauttaa arvion, jonka komissio esitti riidanalaisessa päätöksessä julkisen palvelun nettokustannusten nousun määrästä ja jonka se mainitsi nimenomaisesti vastineessaan, ja väite olisi otettu tutkittavaksi.

74 M6 puolestaan ei ole vastauksessaan edes reagoinut komission vastineessa esitettyyn toteamukseen siitä, että M6 ei ole riitauttanut riidanalaisessa päätöksessä esitettyä komission arviota julkisen palvelun nettokustannusten nousun määrästä.

75 M6 väitti vasta istunnossa, että se ei ole kanteessaan riitauttanut komission arviota siksi, että sillä ei yksinkertaisesti ollut tietoa kyseisistä määristä, jotka selvisivät sille vasta istunnossa. Koska riidanalainen päätös siis julkaistiin ilman tietoja näistä

määristä, M6 ei mielestään voinut riitauttaa niitä eikä edes väittää, että komission olisi pitänyt suhtautua niihin erittäin epäilevästi.

76 Unionin yleinen tuomioistuin kuitenkin katsoo, että vaikka ei otettaisikaan huomioon, että tämä myöhässä esitetty perustelu on jätettävä tutkimatta jo työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan nojalla, se on joka tapauksessa perusteeton.

77 Jos M6 olisi aikonut väitteidensä mukaisesti perustaa kumoamiskanteensa riidanalaisessa päätöksessä esitetyn, ylimääräisten nettokustannusten määrää koskevan komission arvion riitauttamiseen, se olisi aivan hyvin voinut esittää tämän riitautuksen kannekirjelmässään ja liittää siihen pyynnön prosessinjohtotoimista tai asian selvittämistoimista saadakseen komission toimittamaan sille riidanalaisen päätöksen luottamuksellisen version, mikäli komissio ei olisi jo toimittanut sille tällaista versiota. Mikään ei olisi myöskään estänyt M6:ta vähintäänkin väittämästä, että mainostulot vähenivät ja ohjelmakustannukset kasvoivat vähemmän kuin ilmoitetun pääomasijoituksen verran eli 150 miljoonaa euroa tai että tätä olisi ainakin vahvasti epäiltävä.

78 M6 sen enempää kuin TF1 eivät kuitenkaan ole esittäneet tällaista riitautusta vastauskirjelmissään eivätkä esittäneet tällaista pyyntöä.

79 M6 on siis väärässä, kun se havaittuaan jättäneensä riitauttamatta arvion julkisen palvelun nettokustannusten noususta yrittää esittää istunnossa riitauttamatta jättämisen syyksi seikkoja, joilla sitä ei voida perustella ja jotka M6 olisi halutessaan aivan hyvin voinut korjata.

80 Edellä esitetystä seuraa, että sen enempää TF1 kuin M6 eivät riitauta kanteissaan vuotta 2008 koskevaa arviota julkisen palvelun ylimääräisten nettokustannusten määrästä, vaikka yksikään oikeudellinen seikka tai tosiseikka ei evännyt niiltä mahdollisuutta halutessaan tehdä niin.

81 Edellä esitettyjen, sinänsä jo riittävien toteamusten lisäksi unionin yleinen tuomioistuin voi ainoastaan korostaa, että kantajilla oli jo ennen kanteidensa nostamista käytössään vakuuttavat tiedot France Télévisionsin mainostulojen vähenemisen laajuudesta vuonna 2008. Jo tämä seikka voi riittää syyksi siihen, että kantajat eivät ole yrittäneet riitauttaa riidanalaisessa päätöksessä esitettyä komission arviota julkisen palvelun nettokustannusten noususta vaan ovat kohdistaneet väitteensä kyseisessä päätöksessä esitettyihin muihin seikkoihin.

82 Jo tosiseikkojen tapahtumahetkellä oli siis yleisesti tiedossa, että France Télévisionsin mainostulot olivat vähentyneet huomattavasti vuonna 2008. Tuolloin julkaistuissa sanomalehtiartikkeleissa, jotka M6 ja TF1 esittivät kannekirjelmiensä liitteenä, kerrottiin siis France Télévisionsin mainostulojen erittäin merkittävästä vähenemisestä.

83 Nostaessaan kanteensa joulukuussa 2008 M6:lla ja TF1:llä oli näiden lehdistötietojen lisäksi käytössään myös muita tietoja, joissa korostettiin mainostulojen vähenemisen laajuutta.

84 Eräs konsulttitoimisto laati vuonna 2008 M6:n, Canal +:n ja TF1:n perustaman yksityisten televisiokanavien yhdistyksen pyynnöstä raportin, jonka TF1 esitti kannekirjelmänsä liitteenä ja josta kävi ilmi, että France Télévisionsiin tehdyt mainosinvestoinnit olivat vähentyneet 37 prosenttia vuoden 2008 alkupuoliskolla.

85 M6 ja TF1 sekä Canal + kertovat lisäksi kirjelmissään tästä edellisessä kohdassa mainitussa raportissa esitetystä 37 prosentista, jolla France Télévisionsin mainostulot vähenivät vuoden 2008 alkupuoliskolla.

86 Samassa raportissa todetaan lisäksi, että France 2, France 3 ja France 5 -kanavien vuotuisten mainostulojen, joissa ei ole otettu huomioon alueellisia poikkeamia ja jotka olivat yhteensä 638 miljoonaa euroa vuonna 2007, oletettiin vähenevän 510 miljoonaan euroon vuonna 2008 eli 20 prosenttia (128 miljoonaa euroa) vuoden aikana.

87 Huolimatta näistä huomioista, jotka koskevat kantajien käytettävissä olevia tietoja niiden nostaessa kanteensa, on kuitenkin niin, kuten edellä 80 kohdassakin päädyttiin korostamaan, että kantajat eivät ole riitauttaneet julkisen palvelun kustannusten nousua vuonna 2008 (300 miljoonalla eurolla), mihin niillä ei ole ollut pätevää perustetta.

88 Kantajat ovat lisäksi väärässä korostaessaan (ks. edellä 36 kohta) niiden perustelujen yhteydessä, joiden tarkoituksena oli osoittaa komission käytettävissä olleiden tietojen ja sen suorittaman tutkinnan puutteellisuus, että komissio ei ole voinut riidanalaisen päätöksen 46 perustelukappaleessa väittää, erittelemättä tarkemmin käsiteltävänä olevaan asiaan liittyviä tuottoja ja kuluja, että mainostulojen vajaus lisää ”automaattisesti” julkisen palvelun nettokustannusta. Tämän väitteen tueksi vedotaan yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 49 kohdan viimeiseen virkkeeseen.

89 Yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 49 kohdan viimeisessä virkkeessä todetaan, että ”vain asianmukaisen tulojen ja menojen kohdentamisen perusteella voidaan määrittää, onko julkinen rahoitus todella rajattu julkisen palvelun tehtävän täyttämisestä aiheutuneisiin nettokustannuksiin ja näin ollen hyväksyttävissä [EY]

86 artiklan 2 kohdan – – nojalla". Kyseisessä virkkeessä korostetaan tarvetta huolehtia siitä, että julkisen palvelun nettokustannusten määrittämisessä julkisen palvelun kustannuksiksi ei lasketa siihen kuulumattomia menoja, ja siitä, ettei jätetä vähentämättä julkisen palvelun bruttokustannuksista niitä tuloja, jotka tästä palvelusta on saatu suoraan tai välillisesti.

90 Katsoessaan riidanalaisen päätöksen 46 perustelukappaleessa, että "mainostulojen väheneminen – – eurolla – – saattaa supistaa yhtä paljon kaupallisista toiminnoista saatavaa nettovoittoa", komissio on tuonut lyhyesti mutta selkeästi ilmi kannan, jonka mukaan vuodelle 2008 arvioitu mainostulojen väheneminen ei alenna niihin liittyviä kaupallisia kuluja siinä laajuudessa, että se estäisi osoittamasta, että mainittujen tulojen väheneminen on sidoksissa kaupallisista toiminnoista saatavan nettovoiton vähenemiseen eli että julkisen palvelun tulojen väheneminen on sidoksissa julkisen palvelun nettokustannusten kasvuun.

91 Komissio ei siis ole väittänyt, toisin kuin kantajat antavat väitteessään ymmärtää viittaamalla yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 49 kohtaan, että mainostulojen saamisesta aiheutuneet kustannukset ovat julkisen palvelun kustannuksia, eikä katsonut, että France Télévisionsin mainostilan myynnistä saatavat tuotot eivät liittyisi julkiseen palveluun.

92 Vaikka komissio ei ole myöskään riidanalaisen päätöksen 46 perustelukappaleessa esittänyt tietoja seikoista, jotka saivat sen muodostamaan kantansa, nämä seikat esitetään kuitenkin muualla riidanalaisessa päätöksessä, ja niiden vuoksi komissio saattoi perustellusti katsoa, että kaupallisten kulujen merkittävä väheneminen vuonna 2008 ei ollut kohtuudella odotettavissa.

93 Korostettuaan siis, että ”konsernin [France Télévisionsin] nettotulos on ollut positiivinen joka vuosi vuosina 2003–2007” (riidanalaisen päätöksen kahdeksas perustelukappale), komissio on todennut, että sen kaupallisista toiminnoista saadut nettotulot ovat pääosin pudonneet rajusti vuoden 2008 alusta lähtien. Komissio onkin todennut, että mainostulojen väheneminen ”on heikentänyt kassatilannetta, joka on muuttunut rakenteeltaan negatiiviseksi vuonna 2008” (riidanalaisen päätöksen kymmenes perustelukappale). Se on korostanut, että jos tämä väheneminen ”jatkuu koko vuoden 2008, France Télévisions katsoo Ranskan viranomaisten tukemana, että yhtiön – – nettotulos kääntyy negatiiviseksi – – vuonna 2008” (riidanalaisen päätöksen kymmenes perustelukappale). Komissio on lisäksi todennut, että ilmoitetun pääomasijoituksen tarkoituksena oli kattaa mainostulojen väheneminen, joka oli ”äkillistä ja ennakoimatonta, kuten käy ilmi vuodeksi 2008 laaditusta France Télévisionsin talousarvioesityksestä, jonka perustana olevissa oletuksissa ei oteta lainkaan huomioon tällaista vähenemistä” (riidanalaisen päätöksen 21 perustelukappale).

94 Näistä toteamuksista, jotka komissio esitti heinäkuussa 2008 tuolloin käytettävissään olleiden tietojen perusteella, käy pääosin ilmi, että France Télévisionsin mainostulojen väheneminen vuoden alusta lähtien ei vähentänyt mitenkään merkittävästi France Télévisionsin mainostoimintaan liittyviä kaupallisia kuluja ja että ei ollut kovinkaan todennäköistä, että mainostilan markkinointikustannuksissa voitaisiin saada aikaan merkittäviä säästöjä vuoden 2008 jälkipuoliskolla.

95 Toisin sanoen riidanalaisessa päätöksessä esitetyistä seikoista käy riittävästi ilmi, että komissiolla oli perusteltu syy katsoa, ettei kaupallisissa kuluissa voitu kohtuudella olettaa kertyvän vuoden 2008 osalta, jota ilmoitettu pääomasijoitus yksinomaan koski, merkittäviä säästöjä, joiden vuoksi ei voitaisi osoittaa, että kaupallisten tulojen väheneminen on sidoksissa nettovoiton supistumiseen.

96 Tämän vuoksi väite, jonka mukaan komissio ei olisi saanut katsoa – kuten se teki riidanalaisessa päätöksessä –, että vuoden 2008 mainostulojen vajaus lisäsi ”automaattisesti” julkisen palvelun nettokustannusta, ei ole perusteltu.

97 Unionin yleinen tuomioistuin korostaa, että sen enempää M6 kuin TF1 tai Canal +, jotka ovat kaupallisina televisioyhtiöinä kuitenkin hyvin perehtyneitä televisiomainostilan markkinointimekanismeihin ja -järjestelmiin, eivät väitä, että France Télévisionsin kaupallisten kulujen merkittävä väheneminen vuonna 2008, joka estäisi toteamasta, että kaupallisten tulojen väheneminen on sidoksissa kaupallisesta toiminnasta saatavan nettovoiton vähenemiseen, olisi ollut konkreettisesti odotettavissa.

98 Näin ollen kantajat eivät riitauta (ks. edellä 67–87 kohta) riidanalaisessa päätöksessä esitettyä komission arviota julkisen palvelun nettokustannusten kasvusta vuonna 2008 (300 miljoonaa euroa), mutta tätä määrää ei myöskään kyseenalaisteta kantajien väitteessä, joka koskee komission havaintoa siitä, että France Télévisionsin kaupallisten tulojen väheneminen on sidoksissa kaupallisista toiminnoista saatavan nettovoiton supistumiseen (ks. edellä 88–97 kohta).

99 Kun otetaan huomioon kaikki edellä esitetyt näkökohdat siitä, että arviota julkisen palvelun nettokustannusten kasvusta 300 miljoonalla eurolla ei ole riitautettu tai asetettu kyseenalaiseksi, on katsottava, että komissiolla ei voinut olla ilmoitetun pääomasijoituksen (150 miljoonaa euroa) määrän osalta mitään epäilyksiä siitä, etteikö oikeasuhteisuutta koskevaa kriteeriä olisi täytetty.

100 Tätä päätelmää ei aseteta kyseenalaiseksi myöskään muissa kantajien esittämissä väitteissä.

101 TF1 ei ole esittänyt mitään näyttöä tueksi väitteelleen (ks. edellä 37 kohta), jonka mukaan on kyseenalaista, voiko yksin se, että France Télévisions menetti vuoden 2008 alkupuoliskolla 37 prosenttia mainostuloistaan, joiden osuus sen tuloista oli 28 prosenttia, vaikeuttaa kyseisen yrityksen rahoitusasemaa niin paljon, että sen oli vaikea hoitaa moitteettomasti julkisen palvelun tehtäväänsä vuonna 2008; sen lisäksi, että kyseistä väitettä ei ole perusteltu, siinä ei myöskään oteta huomioon edellä 99 kohdassa muistutettua eroa, joka vallitsee yhtäältä julkisen palvelun nettokustannusten kasvua vuonna 2008 koskevan arvion (jota ei ole riitautettu) ja toisaalta ilmoitetun pääomasijoituksen määrän välillä.

102 Vaikka oletettaisiinkin, että kantajat olisivat näyttäneet toteen väitteensä (ks. edellä 34 ja 38 kohta), joiden mukaan riidanalaisessa päätöksessä oli virheellisyyksiä ensinnäkin siltä osin, että mainostulojen väheneminen vuoden 2008 alkupuoliskolla ei johtunut niinkään 8.1.2008 annetusta ilmoituksesta vaan pikemminkin mainosmarkkinoiden tilanteesta tai France Télévisionsin virheellisestä liiketoimintastrategiasta, ja toiseksi siltä osin, että France Télévisionsin kilpailijoiden ei ole osoitettu muuttaneen liiketoimintapolitiikkojaan komission esittämällä tavalla, kyseisillä väitteillä ei ole mitään yhteyttä mainostulojen vähenemiseen vuoden 2008 alkupuoliskolla, riittävän todennäköiseen arvioon tämän suuntauksen jatkumisesta vuoden 2008 jälkipuoliskolla ja lisäohjelmien tarpeeseen. Kyseisissä väitteissä ei näin ollen lainkaan kyseenalaisteta riidanalaisessa päätöksessä esitettyä komission arviota, joka koskee julkisen palvelun nettokustannusten kasvua vuonna 2008 ja jota kantajat eivät ole myöskään riitauttaneet.

103 Toisaalta on hylättävä kantajien väite (ks. edellä 35 kohta) siitä, että komissio ei ole katsonut mainostulojen vähenemisen johtuneen lähinnä virheestä, jonka France Télévisionsin väitetään tehneen vuoden 2008 liiketoimintapolitiikan määrittelyssä, ja näin ollen se ei ole voinut todeta vakavan virheen olemassaoloa, joka johtuu siitä,

että rahoitustuki oli todellisuudessa peiteltyä toimintatukea, jonka tarkoituksena oli vapauttaa France Télévisions niistä kustannuksista, jotka sen olisi tavallisesti pitänyt maksaa juoksevassa hallinnossaan tai tavanomaisten toimintojensa yhteydessä; tällainen tuki voidaan kantajien mielestä hyväksyä ainoastaan poikkeuksellisissa oloissa.

104 France Télévisionsin mainostilan myyntitoiminta on nimittäin kaupallista toimintaa; vaikka tässä toiminnassa tukeudutaan France Télévisionsin julkisen palvelun ohjelmiin, joita se lähettää julkisen palvelun tehtävänsä perusteella, se ei ole julkisen palvelun toimintaa. Yleisradiotoiminnasta annetussa tiedonannossa korostetaan tältä osin, että ”vaikka julkiset yleisradioyhtiöt voivat harjoittaa kaupallisia toimintoja, kuten mainosajan myyntiä tulojen hankkimiseksi, tällaisia toimintoja ei yleensä voida katsoa osaksi julkisen palvelun tehtävää” (yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 36 kohta, viimeinen virke).

105 Se, että yleisradioyhtiö harjoittaa tällaista kaupallista toimintaa, johtuu asianomaisen jäsenvaltion päätöksestä, joka on tehty Amsterdamin pöytäkirjalla jäsenvaltiolle myönnetyn toimivallan nojalla ja joka koskee turvautumista mainostilan myyntiin julkisilla televisiokanavilla tarkoituksena vähentää valtiolle julkisen palvelun yleisradiotoiminnan rahoittamisesta aiheutuvaa rasitetta.

106 Ranskan tasavallan ilmoittamalla ja komission hyväksymällä rahoitustuella ei kuitenkaan ole tarkoitus rahoittaa tällaista mainostilan myyntiä koskevaa kaupallista toimintaa. Toisin kuin M6 väittää, tämä tuki ei siis ole kyseiselle toiminnalle myönnettyä toimintatukea. Sen tarkoituksena ei ole rahoittaa potentiaalisiin mainostajiin kohdistettuja mainoskampanjoita, France Télévisionsin liiketoimintapolitiikkaa koskevia markkinatutkimuksia eikä mitään muutakaan menoerää, joka kuuluu France Télévisionsin kaupalliseen toimintaan.

107 Tuki on sitä vastoin selkeästi ja yksinomaisesti tarkoitettu kattamaan kyseiselle yleisradioyhtiölle julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta aiheutuvat kustannukset. Nämä kustannukset, joiden määrä on komission arvion mukaan – jota kantajat eivät ole riitauttaneet – 300 miljoonaa euroa, muodostuvat ensinnäkin osasta France Télévisionsille vuonna 2008 aiheutuneista julkisen palvelun kustannuksista, joihin ei kyseisen vuoden mainostulojen vähenemisen vuoksi löydy rahoitusta, ja toiseksi lisäohjelmien kustannuksista, joita vuonna 2008 aiheutui siitä, että France Télévisionsin televisiomainonta oli määrä lopettaa.

108 Se, että osa valtion maksettavina olevista kustannuksista vuonna 2008 oli peräisin vähentyneistä mainostuloista, ei muuta sitä seikkaa, että kustannukset olivat kiistatta julkisen palvelun kustannuksia, jotka olivat aiheutuneet julkisen palvelun tarpeista. Nämä kustannukset ovat luonteeltaan sellaisia, että asianomaista jäsenvaltiota ei voida estää huolehtimasta niiden rahoituksesta, tai muuten siltä evättäisiin toimivalta, joka jäsenvaltioille on EY 16 artiklassa ja Amsterdamin pöytäkirjassa myönnetty julkisen palvelun yleisradiotoiminnan määrittelyssä ja rahoituksessa.

109 Suoraan perustamissopimuksen määräysten ja etenkin Amsterdamin pöytäkirjan vastainen on kantajien omaksuma kanta siitä, että seuraamuksena julkisen palvelun yleisradioyhtiön harjoittaman, mainostilan myyntiä koskevan kaupallisen toiminnan väitetystä vähäisemmästä taloudellisesta tehokkuudesta on oltava julkisen palvelun nettokustannusten riittämätön rahoitus, joka on vastoin periaatetta, että rahoitus myönnetään ”kunkin jäsenvaltion antaman, määrittelemän ja järjestämän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi” (ks. Amsterdamin pöytäkirja).

110 On syytä korostaa, että tilanne olisi ollut aivan toisenlainen, jos kantajat olisivat esittäneet todisteen siitä, että ilmoitetun pääomasijoituksen todellista käyttötarkoitusta epäiltiin vahvasti, ja erityisesti jos olisi ollut syytä pelätä, että pääomasijoitusta käytetään väärään tarkoitukseen eli France Télévisionsin kaupallisen toiminnan tukemiseen.

111 Tällaisessa tapauksessa olisi ollut vaarana, kuten yleisradiotoiminnasta annetussa tiedonannossakin korostetaan, että ”julkisen palvelun velvoitteiden korvaukset ovat liian suuret ja että ne joka tapauksessa vaikuttavat ’yhteisön kauppa- ja kilpailuolosuhteisiin sellaisessa laajuudessa, että se olisi yleisen edun vastaista’ ja siten vastoin [Amsterdamin] pöytäkirjaa” (yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 58 kohdan loppuosa).

112 Komissio ei siis olisi voinut, kuten nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, tehdä asetuksen N:o 659/1999 4 artiklan 3 kohdan nojalla päätöstä olla vastustamatta tukea. Komission olisi täytynyt aloittaa muodollinen tutkintamenettely.

113 Ei ole kuitenkaan osoitettu, että komissiolla olisi pitänyt olla aihetta tällaisiin epäilyihin. On ainoastaan väitetty, että se ei ole selvittänyt ilmoitetun pääomasijoituksen lopullista käyttötarkoitusta (ks. edellä 39 kohta), mitä ilmentää komission toteamus, jonka mukaan ilmoitetulla pääomasijoituksella ”lisätään konsernin kassavaroja varaamatta sitä muodollisesti tiettyyn tarkoitukseen” (riidanalaisen päätöksen 11 perustelukappale).

114 On kuitenkin korostettava, että riidanalaisesta päätöksestä käy selvästi ilmi, että riippumatta siitä, miten ilmoitettu pääomasijoitus konkreettisesti kohdennettiin France Télévisionsin kirjanpidossa, Ranskan tasavalta ei ilmoittanut tästä pääomankorotuksena tehdystä sijoituksesta, joten France Télévisionsin oli käytettävä se ainoastaan julkisen palvelun tarkoituksiin.

115 Komissio onkin nimenomaisesti muistuttanut sitoumuksista, joita Ranskan tasavalta on antanut 20.4.2005 tehtyyn päätökseen johtaneessa menettelyssä ja jotka on esitetty Ranskan laeissa ja asetuksissa sen välttämiseksi, että julkisen palvelun nettokustannusten korvaukset ovat liian suuria (riidanalaisen päätöksen 48 perustelukappale). Komissio on pannut merkille Ranskan viranomaisten vahvistaneen, että kyseisiä säännöksiä sovelletaan nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, ja sitoutuneen soveltamaan niitä siten, että rahoitustuki kohdennetaan France Télévisionsin julkisen palvelun velvoitteista aiheutuviin menoihin (riidanalaisen päätöksen 49 perustelukappale).

116 Lopuksi komissio on nimenomaisesti päättänyt, että Ranskan tasavallan on laadittava sille kolmen kuukauden kuluttua tilikauden 2008 tilinpäätöksestä selvitys siitä, että ilmoitettu pääomasijoitus on todellakin kohdennettu France Télévisionsin julkisen palvelun velvoitteiden rahoittamiseen (riidanalaisen päätöksen 49 perustelukappale ja otsikon ”5. Päätös”, toinen alakohta, alla oleva selitys).

117 Koska komissio on siis ryhtynyt tällaisiin varotoimenpiteisiin sekä rahoitustuen konkreettisen käytön että käytön jälkitarkastuksen osalta, sillä ei tässä tilanteessa ollut riidanalaista päätöstä tehdessään mitään syytä pelätä, että kyseinen tuki – joka oli sitä paitsi paljon pienempi kuin arvio korvattavista ylimääräisistä nettokustannuksista – käytettäisiin muihin tarkoituksiin kuin julkisen yleisradiotoiminnan rahoittamiseen.

118 Kantajat ovat näin ollen väärässä, kun ne vastustavat kyseessä olevaa rahoitustukea sillä perusteella, että France Télévisions on muka harjoittanut julkiseen palveluun kuulumatonta kaupallista toimintaa taloudellisesti tehottomasti, vaikka ei ollut mitään perusteltua syytä pelätä, että rahoitustuessa olisi kyse tämän toiminnan ristisubventiosta.

119 Edellä esitettyjen näkökohtien perusteella on myös hylättävä M6:n viittaus asiassa T-157/01, Danske Busvognmænd vastaan komissio, 16.3.2004 annettuun tuomioon (Kok., s. II-917; jäljempänä Danske-tapaus), joka koskee muiden toimenpiteiden muassa tukea, joka tietylle julkisten palvelujen käsitteeseen rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteessä olennaisesti kuuluvia velvoitteita koskevista jäsenvaltioiden toimenpiteistä 26.6.1969 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1191/69 (EYVL L 156, s. 1) 1 artiklan 4 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna, tarkoitettujen julkisia palveluja koskevien sopimusten osapuolena olevalle kuljetusyritykselle on myönnetty pääomasijoituksen muodossa.

120 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa Ranskan tasavallan ilmoittaman 150 miljoonan euron rahoitustuen erityisenä ja yksinomaisena tarkoituksena oli nimittäin korvata julkisen palvelun kustannukset (joiden määrä oli huomattavasti rahoitustukea suurempi), kun taas edellä 119 kohdassa mainitussa Danske-tapauksessa annetussa tuomiossa riidanalainen tuki myönnettiin sen sopimuspalkkion lisäksi, jonka kyseinen yritys oli vapaaehtoisesti hyväksynyt niiden julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten täyttämiseksi, jotka se oli tehnyt Tanskan hankintaviranomaisten kanssa (edellä 119 kohdassa mainittu Danske-tapaus, tuomion 88 kohta). Toisin sanoen edellä 119 kohdassa mainitussa Danske-tapauksessa annetussa tuomiossa kyseessä ollut tuki aiheutti muutetulla asetuksella N:o 1191/69 käyttöön otetussa sopimusjärjestelmässä ylisuuren korvauksen.

121 Komissiolla oli lisäksi nyt käsiteltävänä olevassa asiassa varotoimenpiteiden ja sen päätöksessä todettujen takeiden takia kohtuulliset perusteet sulkea pois mahdollisuus siitä, että rahoitustukea käytettäisiin France Télévisionsin kaupallisen toiminnan rahoittamiseen ristisubventiolla, kun taas edellä 119 kohdassa mainitussa Danske-tapauksessa riidanalaisella tuella subventoitiin kyseessä olevan kuljetusyrityksen kaupallista toimintaa. Tämän tuen tarkoituksena oli nimenomaan auttaa kyseistä yritystä jatkamaan kaupallista toimintaansa huolimatta tappioista, joita sille aiheutui niistä julkisia palveluita koskevista sopimuksista, jotka se oli voittanut kilpailijoiltaan hyväksymällä kannattamattomat hinnoitteluehdot (ks. tältä osin edellä 119 kohdassa mainittu Danske-tapaus, tuomion 80, 87 ja 88 kohta).

122 Toisin siis kuin nyt käsiteltävänä olevassa rahoitustuessa, jonka tarkoituksena on yksinomaan korvata julkisen palvelun yleisradiotoiminnan nettokustannukset, jota ei saa käyttää kaupallisiin tarkoituksiin ja joka ei siis vaikuta kaupankäyntiin tai kilpailuun televisiomainosten myyntimarkkinoilla yleisen edun vastaisessa laajuudessa, edellä 119 kohdassa mainitussa Danske-tapauksessa annetussa tuomiossa kyseessä ollut asia vaikutti suoraan kuljetusmarkkinoilla käytävään kilpailuun.

123 Lopuksi on muistutettava, että kuljetustoimintaa ei voida rinnastaa julkiseen yleisradiotoimintaan. Kuljetustoiminta on itsessään kiistatta taloudellista toimintaa ja kilpailutoimintaa ja julkinen liikennepalvelu yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvää palvelua, mutta julkisen yleisradiotoiminnan luokitteleminen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi eikä muihin kuin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi selittyy ennemminkin sillä vaikutuksella, joka julkisen palvelun yleisradiotoiminnalla on tosiasiallisesti muutoin kilpaillulla liiketoiminnan alalla eli yleisradioalalla, eikä niinkään julkisen palvelun yleisradiotoiminnan väitetyllä liiketoiminnallisuudella (asia T-442/03, SIC v. komissio, tuomio 26.6.2008, Kok., s. II-1161, 153 kohta).

124 Amsterdamin pöytäkirjassakin nimittäin todetaan, että julkisen palvelun yleisradiotoiminta ”liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin”. Vastaavasti julkisesta yleisradiotoiminnasta 25.1.1999 annetussa neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselmassa (EYVL C 30, s. 1) todetaan, että tällä toiminnalla ”hoidetaan yleishyödyllisiä kulttuurisia, sosiaalisia ja demokratiaa koskevia tehtäviä ja että sillä siksi on keskeinen merkitys demokratian, moniarvoisuuden, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden sekä kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden turvaamisessa” (päätöslauselman B perustelukappale) (edellä 123 kohdassa mainittu asia SIC v. komissio, tuomion 153 kohta).

125 Nämä näkökohdat ovat selityksenä ja perusteluna sille, että jäsenvaltiot ovat Amsterdamin pöytäkirjassa sopineet, että ”[EY:n] perustamissopimuksen määräykset eivät

rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa rahoittaa julkista yleisradiotoimintaa, siinä määrin kuin rahoitus myönnetään yleisradioyritykselle kunkin jäsenvaltion antaman, määrittelemän ja järjestämän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi, ja siinä määrin kuin rahoitus ei vaikuta yhteisön kauppa- ja kilpailuolosuhteisiin sellaisessa laajuudessa, että se olisi yleisen edun vastaista, kun samalla otetaan huomioon tällaisen julkisen palvelun tehtävän toteuttaminen".

126 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole kuitenkaan osoitettu, että komission olisi pitänyt suhtautua epäillen kyseessä olevan rahoitustuen tarkoitukseen ja vaikutuksiin. Ei ollut epäilystäkään siitä, että tämä tuki oli myönnetty France Télévisionsille "[Ranskan tasavallan] antaman, määrittelemän ja järjestämän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi". Kun lisäksi otetaan huomioon riidanalaisessa päätöksessä säädetyt varotoimenpiteet ristisubvention välttämiseksi, ei ollut epäilystäkään siitä, että tämä rahoitus ei ollut omiaan "[vaikuttamaan] yhteisön kauppa- ja kilpailuolosuhteisiin sellaisessa laajuudessa, että se olisi yleisen edun vastaista".

127 On komission tavoin todettava, että M6 oli väärässä viitatessaan istunnossa edellä 72 kohdassa mainitussa asiassa BUPA ym. vastaan komissio annetun tuomion 249 kohtaan, joka koskee neljättä asiassa C-280/00, Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg, 24.7.2003 annetun tuomion 88-93 kohdassa (Kok., s. I-7747; jäljempänä Altmark-tapaus) määritellyistä edellytyksistä (jäljempänä Altmark-edellytykset).

128 Tämä viittaus, jonka M6 esitti väittääkseen, että neljännen Altmark-edellytyksen täyttäminen olisi ehtona EY 86 artiklan 2 kohdassa määrätyn poikkeuksen myöntämiselle, perustuu siihen, että M6 on sekoittanut toisiinsa edellytykset, joiden perusteella luokitellaan EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi,

ja edellytykset, joita käytetään arvioitaessa, onko tuki yhteensopiva EY 86 artiklan 2 kohdan kanssa.

129 Tältä osin on muistutettava, että Altmark-edellytysten yksinomainen ja ainoa tarkoitus koskee kyseisen toimenpiteen luokittelemista valtiontueksi sen ratkaisemiseksi, onko olemassa velvollisuus antaa kyseinen toimenpide tiedoksi komissiolle, jos kyse on uudesta tuesta, tai tehdä komission kanssa yhteistyötä, jos kyse on voimassa olevasta tuesta (asia T-354/05, TF1 v. komissio, tuomio 11.3.2009, Kok., s. II-471, 130 ja 131 kohta ja asia T-87/09, Andersen v. komissio, määräys 25.11.2009, 57 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

130 Sitä paitsi edellä 72 kohdassa mainitussa asiassa BUPA ym. vastaan komissio annetun tuomion 249 kohta, joka koskee neljättä Altmark-edellytystä, liittyy nimenomaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointiin kyseessä olevan toimenpiteen luokittelemisesta valtiontueksi (arviointi sisältyy edellä 72 kohdassa mainitussa asiassa BUPA ym. v. komissio annetun tuomion 161–258 kohtaan) eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointiin EY 86 artiklan 2 kohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisesta (arviointi sisältyy em. asiassa BUPA ym. v. komissio annetun tuomion 259–310 kohtaan).

131 Edellä esitetyn perusteella M6:n viittaus edellä 72 kohdassa mainitussa asiassa BUPA ym. vastaan komissio annettuun tuomioon perustuu siihen, että M6 on sekoittanut toisiinsa Altmark-testin, jonka avulla määritetään, onko kyseessä EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki, ja EY 86 artiklan 2 kohdan soveltamista koskevan testin, jonka avulla määritetään, voidaanko valtiontueksi katsottavaa toimenpidettä pitää soveltuvana yhteismarkkinoille (edellä 129 kohdassa mainittu asia TF1 v. komissio, tuomion 140 kohta).

132 Siltä osin kuin väitetään, kuten M6 on pääosin istunnossa väittänyt, että EY 86 artiklan 2 kohta sisältäisi edellytyksen taloudellisesta tehokkuudesta julkisen palvelun tarjoamisessa, on ensinnäkin korostettava, että tällainen väite on nyt käsiteltävänä olevassa asiassa vailla kohdetta, ja toiseksi, että se on joka tapauksessa virheellinen.

133 Siitä, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa väite on vailla kohdetta, on ensinnäkin riittävää todeta, että käsiteltävissä kanteissa ei riitauteta France Télévisionsin taloudellista tehokkuutta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien yleisradiopalvelujen tarjoamisessa, eikä siihen edes vedota. Kantajat eivät nimittäin väitä, että France Télévisions voisi täyttää julkisen palvelun velvoitteensa pienemmin kustannuksin.

134 Nyt käsiteltävänä olevissa kanteissa kyseenalaistetaan ainoastaan France Télévisionsin taloudellinen tehokkuus sen harjoittaessa kaupallista toimintaa – televisiomainostilan myyntiä – ja vaikka kaupallisella toiminnalla rahoitetaankin osittain yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä yleisradiopalveluja, se ei kuitenkaan kuulu kyseisten palvelujen piiriin.

135 Vaikka oletettaisiinkin, että France Télévisions olisi kantajien väitteiden mukaisesti harjoittanut mainostilan myyntiä koskevaa kaupallista toimintaansa taloudellisesti tehottomasti, minkä kyseinen yhtiö ehdottomasti kiistää, tämä seikka ei kuitenkaan ole omiaan poistamaan Ranskan valtiolta toimivaltaa ja oikeutta turvata yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien yleisradiopalvelujen rahoitus (ks. edellä 104–109 kohta), koska asiassa oli ryhdytty riittäviin varotoimenpiteisiin, joiden ansiosta asiassa voitiin kohtuullisesti sulkea pois mahdollisuus siitä, että kaupallista toimintaa rahoitettaisiin ristisubventiolla (ks. edellä 110–117 kohta).

136 Toiseksi sen selvittämiseksi, sisältääkö EY 86 artiklan 2 kohta taloudellisen tehokkuuden edellytyksen, joka koskee julkisia palveluja tuottavaa toimijaa kyseisten palvelujen tarjoamisessa, on todettava, että asianomaisen määräyksen mukaan yrityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, sovelletaan kilpailusääntöjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä, kuitenkin sillä varauksella, että kaupan

kehitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa yhteisön etujen kanssa (asia C-202/88, Ranska v. komissio, tuomio 19.3.1991, Kok., s. I-1223, Kok. Ep. XI, s. I-109, 11 kohta; asia C-157/94, komissio v. Alankomaat, tuomio 23.10.1997, Kok., s. I-5699, 28 kohta; asia C-67/96, Albany, tuomio 21.9.1999, Kok., s. I-5751, 102 kohta ja asia C-340/99, TNT Traco, tuomio 17.5.2001, Kok., s. I-4109, 52 kohta).

137 Kun EY 86 artiklan 2 kohdassa sallitaan tietyin edellytyksin poikkeaminen perustamissopimuksen yleisistä säännöistä, kyseisellä määräyksellä pyritään sovittamaan yhteen yhtäältä jäsenvaltioiden intressi käyttää talous- tai sosiaalipolitiikan välineinä tiettyjä, erityisesti julkisella sektorilla toimivia yrityksiä ja toisaalta yhteisön intressi siihen, että kilpailusääntöjä noudatetaan ja yhteismarkkinoiden yhtenäisyys säilytetään (edellä 136 kohdassa mainittu asia komissio v. Ranska, tuomion 12 kohta; edellä 136 kohdassa mainittu asia komissio v. Alankomaat, tuomion 39 kohta ja edellä 136 kohdassa mainittu asia Albany, tuomion 103 kohta).

138 On myös muistutettava, että EY 86 artiklan 2 kohdan soveltamisedellytysten täyttymiseksi ei ole välttämätöntä, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottavan yrityksen rahoituksellinen tasapaino tai taloudellinen elinkelpoisuus vaarantuu. On riittävää, että riidanalaisten yksinoikeuksien puuttuminen estää yritystä hoitamasta sille uskottuja, sitä koskevien velvoitteiden ja rajoitusten mukaisia erityistehtäviä tai että näiden yksinoikeuksien voimassa pitäminen on välttämätöntä, jotta niiden haltija voi hoitaa sille uskotut yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät tehtävänsä taloudellisesti hyväksyttävissä olosuhteissa (edellä 136 kohdassa mainittu asia komissio v. Alankomaat, tuomion 52 ja 53 kohta; edellä 136 kohdassa mainittu asia Albany, tuomion 107 kohta; edellä 136 kohdassa mainittu asia TNT Traco, tuomion 54 kohta ja asia C-162/06, International Mail Spain, tuomio 15.11.2007, Kok., s. I-9911, 35 kohta; ks. myös vastaavasti asia C-320/91, Corbeau, tuomio 19.5.1993, Kok., s. I-2533, Kok. Ep. XIV, s. I-223, 14–16 kohta).

139 Lisäksi komissiolla ei asiaa koskevien yhteisön yhdenmukaistetun säännösten puuttuessa – kuten nyt käsiteltävänä olevassa asiassa – ole oikeutta ottaa kantaa julkiselle

toiminnanharjoittajalle kuuluvien julkisen palvelun tehtävien laajuuteen eli näihin palveluihin liittyvien kustannusten määrään, kansallisten viranomaisten tässä suhteessa tekemien poliittisten valintojen sopivuuteen tai julkisen toiminnanharjoittajan taloudelliseen tehokkuuteen (ks. vastaavasti julkisasiamies Tesauron edellä 138 kohdassa mainitussa asiassa Corbeau annetun tuomion osalta esittämä ratkaisuehdotus, Kok., s. I-2548, 16 kohta ja julkisasiamies Tizzianon asiassa C-53/00, Ferring, 22.11.2001 annetun tuomion osalta esittämä ratkaisuehdotus, Kok., s. I-9067 ja I-9069, 51 kohta; asia T-106/95, FFSA ym. v. komissio, tuomio 27.2.1997, Kok., s. II-229, 108 kohta).

140 Tämän vuoksi sillä, voiko yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä yleisradiopalveluja tuottava yritys täyttää julkisen palvelun velvoitteensa pienemmin kustannuksin, ei ole merkitystä arvioitaessa, onko kyseisten palvelujen rahoittaminen valtion varoista yhteensopiva Euroopan unionin valtiontukisääntöjen kanssa. Tuen oikeasuhteisuuden arvioinnilla pyritään EY 86 artiklan 2 kohdassa ehkäisemään se, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottava toimija saa rahoitusta, joka on suurempi kuin julkisen palvelun nettokustannukset.

141 Edellä esitetyn perusteella nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ei edes ole kyse France Télévisionsin taloudellisesta tehokkuudesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän yleisradiopalvelun tarjoamisessa (ks. edellä 133–135 kohta), eikä tällä taloudellisella tehokkuudella ole missään tapauksessa merkitystä arvioitaessa, soveltuuko rahoitustuki yhteismarkkinoille EY 86 artiklan 2 kohdan nojalla.

142 Kantajien väitteet, jotka perustuvat alustavan tutkintamenettelyn kestoon ja siihen, että komissio on ollut yhteydessä Ranskan viranomaisiin vain yhden kerran (ks. edellä 41 kohta), eivät ole merkkejä vakavasta vaikeudesta vaan, kuten komissio korostaa, ilmentävät pikemminkin sitä, että tutkinnassa, joka koski nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille, ei esiintynyt lainkaan erityisiä vaikeuksia.

143 Jos tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille koskevia vakavia arviointivaikeuksia ei ilmene, missään perustamissopimuksen määräyksessä tai muussa oikeussäännössä ei velvoiteta komissiota toimimaan muulla tavalla kuin se on tehnyt EY 88 artiklan 3 kohdan mukaisessa alustavassa tutkintamenettelyssä, eikä erityisesti kuulemaan niitä, joita asia koskee, kuten sen olisi pitänyt tehdä siinä tapauksessa, että se olisi aloittanut EY 88 artiklan 2 kohdan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn (ks. vastaavasti edellä 72 kohdassa mainittu asia Thermenhotel Stoiser Franz ym. v. komissio, tuomion 90 kohta). Kantajat ovat siis väärässä väittäessään, että koska komissio ei ole kuullut osapuolia, se ei ole noudattanut kontradiktorista periaatetta.

144 Kun otetaan huomioon edellä esitetyt seikat, joista ilmenee, että ilmoitetun toimenpiteen arvioinnin yhteydessä ei komission käytettävissä olevien riittävien tietojen valossa esiintynyt lainkaan vakavia vaikeuksia, nämä kanneperusteet on hylättävä.

M6:n esittämä kolmas kanneperuste ja TF1:n esittämä toinen kanneperuste, jotka koskevat perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

145 TF1 väittää Canal +:n tukemana, että koska komissio ei ole kerännyt tarvittavia tietoja eikä tarkastellut jo käytössään olleita tietoja, riidanalaisen päätöksen perustelut ovat väistämättä puutteelliset.

146 Ne katsovat lisäksi, että ne riidanalaisen päätöksen perustelut, jotka koskevat France Télévisionsin kaupallisten varojen korvaamista julkisilla varoilla kaikkien mainostulojen menetysten osalta, ovat puutteelliset ja riittämättömät. Niiden mukaan komission esittämistä aiemmista kannanotoista nimittäin ilmenee, että julkisen palvelun bruttokustannuksista voidaan vähentää ainoastaan julkisen palvelun tuottamiseen suoraan tai välillisesti liittyvä nettohyöty (ks. yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 57 kohta ja toimenpiteistä, jotka Italia on toteuttanut RAI SpA:n hyväksi, 15.10.2003 tehdyn komission päätöksen 2004/339/EY 123 kohta (EUVL 2004, L 119, s. 1; jäljempänä RAI-päätös)). Kaupalliset tulot, jotka eivät liity julkiseen palveluun, on kantajien mielestä varattava kaupallisiin toimintoihin, eikä niitä voida vähentää julkisen palvelun bruttokustannuksista. Kantajien mukaan tämä ero kuitenkin sivuutetaan väitteessä, jonka mukaan yksityisten varojen väheneminen lisää ”automaattisesti vastaavasti” julkisen palvelutoiminnan nettokustannusta.

147 TF1 täsmentää vastauksessaan, että koska kaupallisten tulojen käsite viittaa liikevaihtoon eikä kaupallisesta toiminnasta saatavaan nettovoittoon, komissio ilmeisesti myöntää edellisessä kohdassa toistetun kantansa perusteella ja toisin kuin aiemmissa kannanotoissaan, että riidanalaisella pääomasijoituksella voidaan korvata julkisen palvelun nettokustannusten kasvun lisäksi todellisuudessa myös kaupallisia kustannuksia.

148 Kantajien mielestä riidanalaisen päätöksen perustelut ovat siis riittämättömät siltä osin kuin on kyse siitä, että komissio on selvästi muuttanut menetelmäänsä aiempaan käytäntöönsä nähden, ja perustelut ovat riittämättömät myös siltä osin kuin on kyse siitä, että vaaraa ristisubventiosta ei ole. Tämä perusteluvelvollisuuden laiminlyönti on kantajien mielestä merkki vakavasta vaikeudesta.

149 M6 puolestaan väittää Canal +:n tukemana, että riidanalaisessa päätöksessä ei ole yhtään näkökohtaa, joka olisi omiaan osoittamaan, että väite, jonka mukaan ”8.1.2008 annettu ilmoitus ja vahvistus siitä, että mainonta lopetetaan tietyn ajan kuluttua, [ovat] vaikuttaneet välittömästi France Télévisionsin rahoitukseen”, pitäisi paikkansa.

Ilmoituksen vaikutuksen ja mainostulojen vähenemisen kuvailun lisäksi riidanalaisessa päätöksessä ei esitetä kantajien mielestä yhtään taloudellista selitystä sille, että 8.1.2008 annetun ilmoituksen ja France Télévisionsin heikkojen mainostulosten välillä on suora syy-yhteys.

150 Myöskään riidanalaisen päätöksen 27 perustelukappaleessa esitettyä väitettä, jonka mukaan ”[ilmoitettu] pääomasijoitus vaikuttaa olevan – – pikemminkin korvaus valtion sääntelijän ominaisuudessaan antamasta ilmoituksesta, joka koskee mainosmarkkinoilta vetäytymistä, kuin osoitus valtion osakkeenomistajan ominaisuudessaan käyttämästä investointimahdollisuudesta”, ei ole kantajien mielestä perusteltu, eikä se vastaa Ranskan mainosmarkkinoiden todellista tilannetta, mikä vahvistaa niiden mukaan sen, että riidanalaisessa päätöksessä ei ole arvioitu yksityiskohtaisesti France Télévisionsin mainostulojen menetyksen todellisia syitä.

151 Riidanalaisen päätöksen yhdeksännessä perustelukappaleessa esitetty väite, joka koskee kilpailijoiden reaktiota eli sitä, että ne ovat muuttaneet kaupallista tarjontaansa napatakseen France Télévisionsin mainostajat, on kantajien mielestä virheellinen ja lisäksi perusteeton ja osoittaa, että komissiolla oli vääriä tietoja ja että sen suorittama arviointi oli pintapuolinen.

152 Komissio on siis niiden mielestä lyönyt laimin perusteluvelvollisuutensa. Tämän velvollisuuden laiminlyönti osoittaa kantajien mielestä, että on ilmennyt vakavia vaikeuksia, joiden vuoksi komission olisi pitänyt aloittaa muodollinen tutkintamenettely.

153 Komissio korostaa Ranskan tasavallan ja France Télévisionsin tukemana, että riidanalainen päätös on tehty valtiontuen alustavan tutkintamenettelyn päätteeksi, ja kyseisen menettelyn tarkoituksena on yksinomaan auttaa komissiota muodostamaan alustava näkemys asianomaisen tuen osittaisesta tai täydellisestä soveltuvuudesta yhteismarkkinoille ilman, että aloitetaan muodollinen tutkintamenettely. Komissio kuitenkin katsoo, että koska tällainen päätös tehdään lyhyellä aikavälillä, siinä on

esitettävä ainoastaan ne syyt, joiden vuoksi komissio katsoo, ettei sillä ole vakavia vaikeuksia arvioida, soveltuuko tuki yhteismarkkinoille. Tällainen päätös vaatii komission mielestä ainoastaan suppeat perustelut.

154 Komissio korostaa, että riidanalainen päätös tehtiin kahden muun myönteisen päätöksen jälkeen, ja näissä päätöksissä se on katsonut, että France Télévisionsin televisiokanavien hyväksi myönnetyt investointituet ja pääomasijoitukset olivat tukia, jotka soveltuvat yhteismarkkinoille. Vaikka nyt käsiteltävässä asiassa tarkasteltu pääomasijoitus eroaisi kahdesta aiemmasta toimenpiteestä, se sijoittuu France Télévisionsin julkista rahoitusta koskevaan yleiseen asiayhteyteen, jota kyseisissä päätöksissä on tarkasteltu. Komissio toteaakin näin ollen toimineensa aivan oikein hyväksyessään nyt käsiteltävänä olevassa asiassa paljon lyhyemmät perustelut kuin se olisi laatinut, jos aiempia päätöksiä ei olisi tehty.

155 Riidanalaisessa päätöksessä on komission mielestä joka tapauksessa kaikki sen päättelyn edellyttämät seikat, joten päätös täyttää täysin EY 253 artiklan vaatimukset.

156 Siihen TF1:n väitteeseen, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat väistämättä puutteelliset, koska komissio ei ole kerännyt tarvittavia tietoja eikä tarkastellut jo käytössään olleita tietoja, komissio toteaa, että kyseisessä väitteessä sekoitetaan toisiinsa sisältökysymys ja menettelykysymys. Komissio on mielestään tuonut riidanalaisessa päätöksessä selkeästi ilmi päättelynsä, mitä TF1:kään ei komission mukaan riitauta vaan katsoo ainoastaan, että päättely perustuu puutteellisiin tietoihin eikä ole vakuuttava. Kyseessä ei ole komission mukaan kuitenkaan perustelua vaan sisältöä koskeva kysymys, johon komissio on mielestään jo vastannut ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä.

157 Siltä osin kuin TF1 syyttää väitteessään komissiota siitä, että tämä on katsonut kaikkien mainostulojen menetysten (myös julkiseen palveluun liittymättömien hypoteettisten tulojen) kasvattavan julkisen palvelun nettokustannusta, vaikka sitä voivat kasvattaa ainoastaan julkiseen palveluun liittyvät mainostulojen menetykset, komissio korostaa, että on ilmeistä, että väheneminen oli havaittu juuri julkisen palvelun tuottamiseen liittyvissä kaupallisissa tuloissa. Komissio katsoo nimittäin riidanalaisesta päätöksestä johtuvan, että tarkastellun tuen tarkoituksena oli korvata France Télévisionsin mainostulojen väheneminen (sekä julkisen palvelun kustannusten kohoaminen). Nämä tulot ovat komission mukaan peräisin mainosten lähettämisestä France Télévisionsin ohjelmien välissä, ja kyseiset ohjelmat kuuluvat France Télévisionsin julkisen palvelun tehtävään, kuten riidanalaisen päätöksen 36 perustelukappaleestakin käy ilmi. Puutteelliseksi väitetty selitys on siis komission mielestä täysin ilmeinen, joten sen mielestä riidanalaisen päätöksen perusteluja ei ollut tarpeen lisätä.

158 Siitä TF1:n väitteestä, että komissio on sekoittanut toisiinsa kaupalliset tulot ja kaupallisesta toiminnasta saatavan nettovoiton ja että se ei ole näin ollen suojautunut riittävästi ristisubvention vaaralta vaan poikennut aiemmasta käytännöstään, komissio korostaa, että ei ollut mitään syytä olettaa, että France Télévisionsin kaupalliset kulut voisivat vähetä merkittävästi vuonna 2008, ja että vaikka France Télévisionsin oletettaisiinkin luopuneen osasta kaupallisten toimintojen henkilöstöä, tästä olisi lyhyellä aikavälillä aiheutunut lisäkustannuksia. Se, että komissio ei pohtinut riidanalaista päätöstä tehdessään tulevan mainostoiminnan hallintokulujen mahdollista vähenemistä, ei sen mielestä vaikuta riidanalaisen päätöksen lainmukaisuuteen eikä ole ristiriidassa komission aiemmissa päätöksissään omaksuman lähestymistavan kanssa.

159 Komission mielestä on vielä muistutettava, että France Télévisionsin rahoitustarve vuonna 2008 perustui sekä mainostulojen vähenemiseen noin 150 miljoonalla eurolla että ohjelmakustannusten kohoamiseen arviolta yli 145 miljoonalla eurolla, mikä tekee yhteensä 300 miljoonaa euroa, kun taas ilmoitetun pääomasijoituksen määrä oli 150 miljoonaa euroa. Komission mukaan nämä suuruusluokat osoittavat, että

aikomuksena oli korvata ainoastaan puolet France Télévisionsin julkisen palvelun nettokustannuksen kasvusta. Näiden suuruusluokkien perusteella voidaan komission mielestä päätellä, että France Télévisionsin kaupallisiin toimintoihin liittyvät kustannukset olivat joka tapauksessa vähäiset ja että niiden kehitys oli lyhyellä tähtäimellä täysin merkityksetön.

160 Sen M6:n väitteen osalta, jonka mukaan komissio ei ole arvioinut tarkasti niitä konkreettisia olosuhteita, jotka johtivat France Télévisionsin mainostulojen menetykseen, komissio toteaa, että riidanalaisen päätöksen kannalta ei ollut keskeistä selvittää kyseisten menetysten tarkkoja syitä.

161 Komissio katsoo France Télévisionsin mainostulojen vähenemisen syitä koskevassa riidanalaisen päätöksen yhdeksännessä perustelukappaleessa esitettyjen perustelujen osalta, että M6:n riitauttamat seikat ovat riidanalaisen päätöksen rakenteen kannalta toisarvoisia.

162 Sen M6:n väitteen osalta, joka kohdistuu riidanalaisen päätöksen 27 perustelukappaleessa esitettyihin perusteluihin yksityinen markkinataloussijoittaja-arviointiperusteen soveltamisesta, komissio toteaa olevansa epätietoinen tämän väitteen tarkasta merkityksestä ja korostaa, että tässä riidanalaisen päätöksen kohdassa on ainoastaan terveeseen järkeen perustuvia väitteitä, joiden M6 ei osoita olevan virheellisiä.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

163 On syytä muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 253 artiklan mukainen perusteluvelvollisuus määräytyy kyseisen säädöksen, päätöksen tai muun

toimen luonteen mukaan, ja perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimen tehneen yhteisön toimielimen päättely siten, että niille, joita toimi koskee, selviävät sen syyt, ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimen laillisuuden. Perusteluvelvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka niillä, joille toimenpide on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, koska tutkittaessa sitä, täyttävätkö toimen perustelut EY 253 artiklassa määrätyt vaatimukset, on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (asia C-17/99, Ranska v. komissio, tuomio 22.3.2001, Kok., s. I-2481, 35 ja 36 kohta; asia C-333/07, Regie Networks, tuomio 22.12.2008, Kok., s. I-10807, 63 kohta ja asia T-266/94, Skibsvaerftsforeningen ym. v. komissio, tuomio 22.10.1996, Kok., s. II-1399, 230 kohta).

164 TF1:n väite (ks. edellä 145 kohta), jonka mukaan riidanalaisen päätöksen perustelut ovat väistämättä puutteelliset, koska komissio ei ole kerännyt tarvittavia tietoja eikä tarkastellut jo käytössään olleita tietoja, on hylättävä, sillä se sekoittuu tosiasiassa sisältöä koskeviin väitteisiin, joiden mukaan komissiolla ei ole ollut riittäviä tietoja eikä sen tutkinta ole ollut riittävää ja jotka hylättiin jo edellisten kumoamisperusteiden tarkastelun yhteydessä.

165 TF1:n väitteestä (ks. edellä 146 ja 147 kohta), jonka mukaan komissio on poikennut perusteettomasti aiemmasta käytännöstään hyväksyessään kaupallisten varojen korvaamisen julkisilla varoilla kaikkien France Télévisionsin mainostulojen menetysten osalta, on muistutettava, että oikeasuhteisuutta koskevan testin läpäiseminen edellyttää, ”että valtiontuki ei saa ylittää julkisen palvelun tehtävien täyttämisestä aiheutuvia nettokustannuksia. Arvioinnissa otetaan huomioon myös muut julkisen palvelun tehtävistä saadut suorat tai välilliset tulot” (yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon

57 kohta); komissio toteaa vielä tämän osalta, että ”tästä syystä nettohyöty, jonka muut toiminnot saavat julkisen palvelun tehtävästä, on otettava huomioon” tuen oikeasuhteisuutta arvioitaessa (mainitun tiedonannon 57 kohta).

166 Komissio on vastaavasti RAI-päätöksessä todennut, että ”korvaus myönnetään pelkästään julkisen palvelun tehtävän hoitamisesta aiheutuviin nettokustannuksiin”, että ”tämä tarkoittaa, että muut julkisen palvelun tehtävistä saadut suorat tai välilliset tulot on otettava huomioon” ja siis että ”– – julkisen palvelun kustannusten kokonaismäärästä – – on vähennettävä esimerkiksi nettomääräiset mainostulot, jotka saadaan julkisen palvelun tehtävän piiriin kuuluvien ohjelmien lähettämisen yhteydessä, sekä nettotulot tällaisten ohjelmien myynnistä” (RAI-päätöksen 123 perustelukappale).

167 Siltä osin kuin TF1:n edellä mainittu väite perustuu kantaan, jonka mukaan julkiseen palveluun liittymättömiä kaupallisia tuloja ei vähennetä julkisen palvelun bruttokuluista, mistä seuraa, että tällaisten kaupallisten tulojen väheneminen ei voi kasvattaa julkisen palvelun nettokustannuksia (ks. edellä 146 kohta), on ensinnäkin riittävää todeta, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa todettu kaupallisten tulojen väheneminen koski julkiseen palveluun liittyviä tuloja, koska kyseiset tulot olivat peräisin France Télévisionsin lähettämien julkisen palvelun ohjelmien väliin lisätyn mainostilan myynnistä. Komissio ei siis ole poikennut aiemmasta käytännöstään katsoessaan, että France Télévisionsin mainostulojen väheneminen kasvatti julkisen palvelun nettokustannuksia.

168 Siltä osin kuin TF1 syyttää edellä tarkoitetussa väitteessä, sellaisena kuin se on esitetty TF1:n vastauksessa (ks. edellä 147 kohta), komissiota siitä, että tämä on sekoittanut kaupallisten tulojen käsitteen ja nettovoiton käsitteen keskenään ja siten myöntänyt, poikkeamalla aiemmasta käytännöstään ja esittämättä mitään perusteluja, että ilmoitetulla pääomasijoituksella voitiin korvata kaupallisia kustannuksia, edellä on jo todettu (ks. edellä 90 ja 91 kohta), että komissio ei ole sekoittanut edellä tarkoitettuja käsitteitä vaan katsonut pääosin, että kaupallisten tulojen väheneminen vuonna 2008

ei muuttanut kaupallisia kuluja siinä laajuudessa, että se voisi estää osoittamasta, että mainittujen tulojen väheneminen on sidoksissa nettovoiton väheneminen eli että julkisen palvelun tulojen väheneminen on sidoksissa julkisen palvelun nettokustannusten kasvuun. Tämän arvioinnin perusteella komissio ei ole poikennut aiemmasta käytännöstään.

169 Edellä esitetystä seuraa, että koska komissio ei ole poikennut aiemmasta käytännöstään, TF1:n väite, joka koskee perustelujen puuttumista tältä osin, on hylättävä, koska se perustuu virheelliseen oletukseen.

170 Väitteistä (ks. edellä 149–151 kohta), joissa M6 tuo ilmi pääosin mainostulojen vähenemisen tarkkojen syiden tutkinnan riittämättömyyden ja riidanalaisen päätöksen yhdeksännessä perustelukappaleessa esitetyn komission virheellisen ja perusteettoman väitteen, joka koskee kilpailijoiden reaktiota 8.1.2008 annettuun ilmoitukseen, on todettava, että kyseiset väitteet sekoittuvat pääosin aiempien kumoamisperusteiden yhteydessä esitettyihin, jo hylättyihin väitteisiin.

171 Edellä esitetystä seuraa, että nämä kumoamisperusteet, jotka koskevat perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä, on hylättävä.

172 Koska yhtäkään kantajien kanneperusteista ei ole hyväksytty, käsiteltävänä olevat kanteet on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

173 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

174 Koska kantajat ovat hävinneet asian, on määrättävä, että ne vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja ne on velvoitettava korvaamaan komission ja France Télévisionsin oikeudenkäyntikulut näiden vaatimusten mukaisesti.

175 Canal +, joka tukee väliintulijana kantajien vaatimuksia, sekä Ranskan tasavalta, joka tukee väliintulijana komission vaatimuksia, vastaavat kumpikin omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut asiat seuraavasti:

1) Kanteet hylätään.

2) Métropole télévision (M6) vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan asiassa T-568/08, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komission ja France Télévisionsin oikeudenkäyntikulut tässä asiassa.

3) Télévision française 1 SA (TF1) vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan asiassa T-573/08, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komission ja France Télévisionsin oikeudenkäyntikulut tässä asiassa.

4) Ranskan tasavalta ja Canal + vastaavat kumpikin omista oikeudenkäyntikuluistaan asioissa T-568/08 ja T-573/08.

Vilaras Prek Ciucă

Julistettiin Luxemburgissa 1 päivänä heinäkuuta 2010.

Allekirjoitukset